

GOSPODARENJE LOVIŠTIMA NA PODRUČJU KARLOVAČKE ŽUPANIJE

Tvrđinić, Ljiljana

Master's thesis / Diplomski rad

2014

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of agriculture / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Poljoprivredni fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:151:890370>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-12-20**

Sveučilište Josipa Jurja
Strossmayera u Osijeku

**Fakultet
agrobiotehničkih
znanosti Osijek**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the Faculty of Agrobiotechnical
Sciences Osijek - Repository of the Faculty of
Agrobiotechnical Sciences Osijek](#)

1. UVOD

Klima i vegetacija na prostoru Karlovačke županije omogućuju obitavanje različitih životinjskih vrsta, od kojih su neke, prema Zakonu o lovstvu (Anonimus, 2005.) svrstane u divljač. Cilj ovoga rada je opisati lovišta i gospodarenje divljači na području Karlovačke županije. Podaci koji se koriste u radu preuzeti su iz informacijskog sustava Ministarstva poljoprivrede tj. Središnje lovne evidencije, dostupnih Lovno – gospodarskih osnova, a dio podataka dobiven je od Lovačkog saveza Karlovačke županije. Obradeni podaci o divljači i lovištima prikazat će trenutno stanje lovnoga gospodarenja u ovoj županiji.

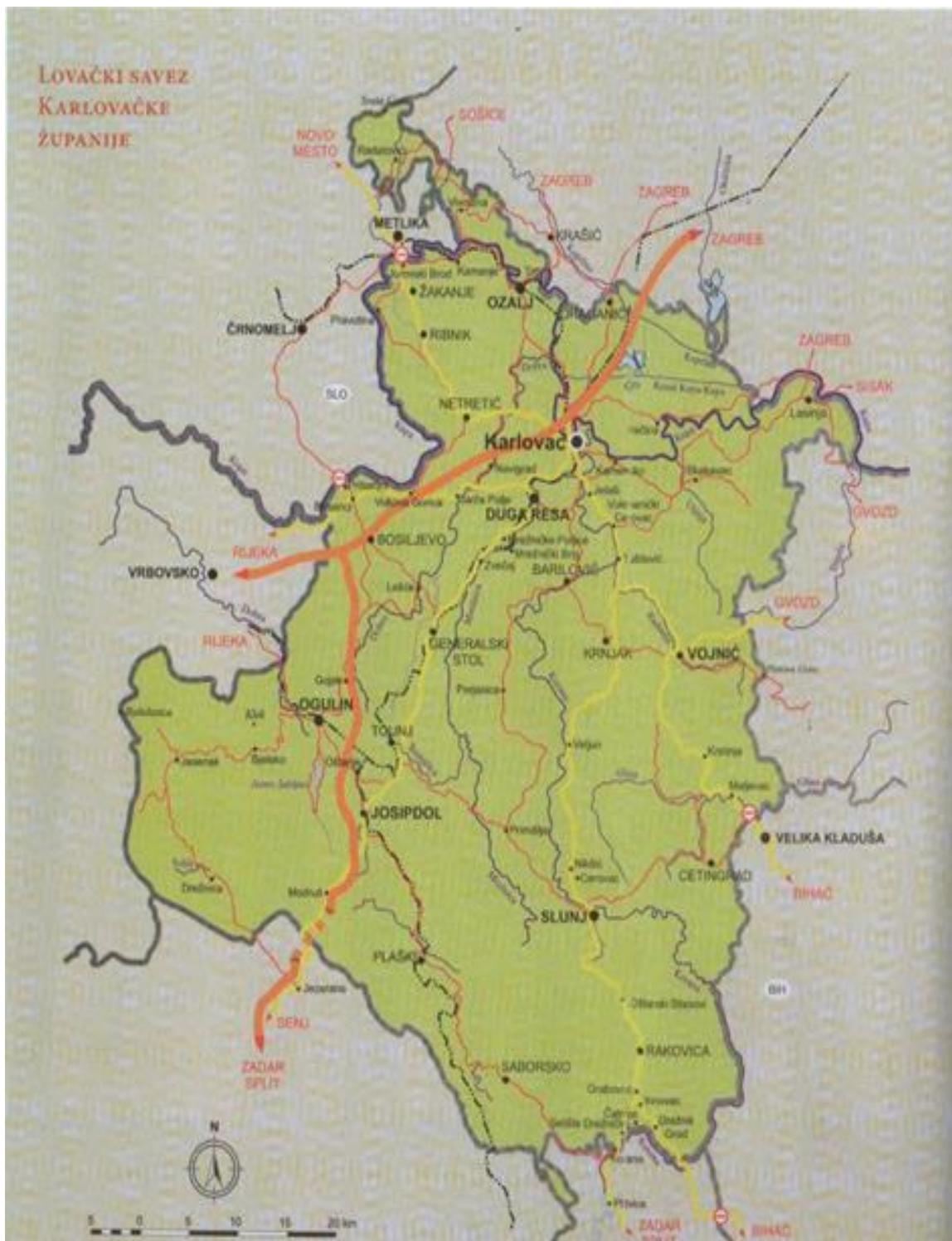
2. OPIS LOVIŠTA I BROJNOST DIVLJAČI NA PROSTORU KARLOVAČKE ŽUPANIJE

2.1. Opći podaci o Karlovačkoj županiji

Budući da se nalazi u središnjoj Hrvatskoj, povezujući kopneni s obalnim područjem Karlovačka županija ima važan prometni i geostrateški položaj. Površine je 3.622 km² ili 6,4 % kopnenog teritorija Republike Hrvatske. Graniči s Republikom Slovenijom (Lovačko društvo "Lisica" iz Radatovića gospodari lovištem u zapadnom dijelu Žumberka koje se najvećim dijelom proteže uz granicu sa Slovenijom) i Bosnom i Hercegovinom (kroz nekoliko lovišta). Okružena je s četiri županije: Zagrebačkom, Sisačko - moslavačkom, Primorsko - goranskom i Ličko - senjskom županijom. Karlovačka županija ima 141.787 stanovnika. Čini je 5 gradova: Duga Resa, Karlovac, Ogulin, Ozalj, Slunj i 17 općina: Barilović, Bosiljevo, Cetingrad, Draganić, Generalski Stol, Josipdol, Kamanje, Krnjak, Lasinja, Netretić, Plaški, Rakovica, Ribnik, Saborsko, Tounj, Vojnić i Žakanje, a središte županije je grad Karlovac.

Na prostoru Karlovačke županije zamjećuju se različite prirodne osobitosti: alpsko, panonsko i kraško obilježje; njome protiču rijeke Kupa, Korana, Mrežnica i Dobra te se uzdižu gorja Velika i Mala Kapela i kordunski krš.

S obzirom na povoljne prirodne uvjete za obitavanje i gospodarenje divljači u planu je izrada Strategije lovnog i ribolovnog turizma koja bi trebala biti okosnica za dalje smjernice razvoja ove dvije znanstvene, gospodarske i turističke grane.

Slika 1: Karta Karlovačke županije
(Izvor: Lovački savez Karlovačke županije)

2.2. Prirodna obilježja prostora na kojima se nalaze lovišta Karlovačke županije

Karlovačka županija raspolaže sa 6% ukupnog šumskog područja naše zemlje, posjeduje 3.004,21 km² lovnih površina, od čega su dvije trećine pošumljene.

Tablica 1: Udio površine pojedinih klasa CLC na području Karlovačke županije
(Izvor podataka: AZO – CLC)

CORINE Land cover klasa	Površina ha	Površina %
Cjelovita gradska područja	54,33	0,01
Nepovezana gradska područja	3.974,48	1,10
Industrijske ili komercijalne jedinice	326,82	0,09
Cestovna i željeznička mreža i pripadajuće zemljište	60,33	0,02
Mjesta eksploatacije mineralnih sirovina	145,46	0,04
Gradilišta	258,94	0,07
Sportsko rekreacijske površine	109,81	0,03
Nenavodnjavano obradivo zemljište	731,01	0,20
Vinogradi	1,26	0,00
Pašnjaci	24.697,99	6,81
Kompleks kultiviranih parcela	42.945,57	11,85
Pretežno poljodjelska zemljišta s većim područjima	50.282,92	13,87
Bjelogorična šuma	140.936,90	38,88
Crnogorična šuma	9.382,68	2,59
Mješovita šuma	37.296,63	10,29
Prirodni travnjaci	283,80	0,08
Prijelazno područje šume - zaraštanje, grmičasta šuma	48.339,50	13,34
Kopnene močvare	56,99	0,02
Vodotoci	1.946,33	0,54
Vodene površine	620,49	0,17
Ukupno:	362.452,206	100,00

CORINE Land Cover (CLC) je baza podataka Europske agencije za okoliš koja objedinjuje odgovarajuće baze podataka o pokrovu zemljišta pojedinih europskih zemalja. U Hrvatskoj je za ovu bazu odgovorna Agencija za zaštitu okoliša (AZO). CLC klasificira pokrov zemljišta u 44 kategorije s najmanjom kartiranom jedinicom od 25 ha, a izrađena je kao GIS baza podataka interpretacijom satelitskih snimaka te drugih podataka uz odgovarajuću verifikaciju.

Legenda

- Granica Karlovačke županije
- Pokrov zemljišta prema CLC (CORINE Land Cover) klasifikaciji**
- 111 - Cjelovita gradska područja
- 112 - Nepovezana gradska područja
- 121 - Industrijske ili komercijalne jedinice
- 122 - Cestovna i željeznička mreža i pripadajuća zemljišta
- 131 - Mjesta eksploatacije mineralnih sirovina
- 133 - Gradilišta
- 142 - Sportsko rekreacijske površine
- 211 - Nenavodnjavano obradivo zemljište
- 221 - Vinogradi
- 231 - Pašnjaci
- 242 - Kompleks kultiviranih parcela
- 243 - Pretežno poljodjelska zemljišta s većim područjima prirodne vegetacije
- 311 - Bjelogorična šuma
- 312 - Crnogorična šuma
- 313 - Mješovita šuma
- 321 - Prirodni travnjaci
- 324 - Prijelazno područje šume - zaraštanje, grmičasta šuma
- 411 - Kopnene močvare
- 511 - Vodotoci
- 512 - Vodene površine

Izvor: GIS baza podataka, DZP

Slika 2: Karta pokrova zemljišta prema CLC (Corine Land Cover) klasifikaciji
 (Izvor: http://www.karlovac-nature.hr/Karlovac_media/Karlovacka_zupanija_podloga.pdf)

Tablica 2: Stanišni tipovi na području na kojem se nalaze lovišta Karlovačke županije
(Izvor: Oikon - Kartiranje staništa Republike Hrvatske)

NKS kod	NKS tip staništa	površina (ha)	površina (%)
A.		Površinske kopnene vode i močvarna staništa	
A.1.1.	Stalne stajačice	521.40	0.14
A.1.2.	Povremene stajačice	31.14	0.01
A.1.3./A.4. 1./J.4.4.	Neobrasle i slabo obrasle obale stajačica / Trščaci, rogozici, visoki šiljevi i visoki šaševi / Infrastrukturne površine	39.45	0.01
A.2.3.	Stalni vodotoci	773.67	0.21
*A.2.7.	Neobrasle i slabo obrasle obale tekućica	489.84	0.14
C.		Travnjaci, cretovi i visoke zeleni	
*C.2.2.	Vlažne livade Srednje Europe	27.99	0.01
*C.2.2./ *C.3.4.	Vlažne livade Srednje Europe / Europske suhe vrištine i travnjaci trave tvrdače	39.65	0.01
*C.2.3.	Mezofilne livade Srednje Europe	377.92	0.10
*C.2.4.	Vlažni, nitrofilni travnjaci i pašnjaci	56.07	0.02
*C.2.5.	Vlažne livade submediteranske vegetacijske zone	15.21	0.00
*C.3.3.	Subatlantski mezofilni travnjaci i brdske livade na karbonatnim tlima	14600.76	4.03
*C.3.3./ *C.2.3.	Subatlantski mezofilni travnjaci i brdske livade na karbonatnim tlima / Mezofilne livade Srednje Europe	9996.30	2.76
*C.3.3./ *C.3.4.	Subatlantski mezofilni travnjaci i brdske livade na karbonatnim tlima / Europske suhe vrištine i travnjaci trave tvrdače	849.83	0.23
*C.3.4.	Europske suhe vrištine i travnjaci trave tvrdače	8964.21	2.47
*C.3.4./I.2 .2.	Europske suhe vrištine i travnjaci trave tvrdače / Pojedinačne nekomasirane oranice	52.79	0.01
*C.3.5.	Submediteranski i epimediteranski suhi travnjaci	2106.36	0.58
*C.3.5./D.3 .1.	Submediteranski i epimediteranski suhi travnjaci / Dračici	223.88	0.06
D.		Šikare	
*D.1.1./*E.1.1.	Vrbici na sprudovima / Poplavne šume vrba	259.17	0.07

*1D.1.2.	Mezofilne živice i šikare kontinentalnih, izuzetno primorskih krajeva	340.86	0.09
*1D.2.1.	Pretplaninska klekovina	523.11	0.14
*1D.2.1./*C.5. 3.	Pretplaninska klekovina / Pretplaninska i planinska vegetacija visokih zeleni	84.56	0.02
E.		Šume	
*E.1.1./*E.1.2	Poplavne šume vrba / Poplavne šume topola	36.05	0.01
*E.2.1.	Poplavne šume crne johe i poljskog jasena	1777.50	0.49
*E.2.2.	Poplavne šume hrasta lužnjaka	3132.09	0.86
*E.3.1.	Mješovite hrastovo-grabove i čiste grabove šume	99138.86	27.34
*E.3.2.	Srednjoeuropske acidofilne šume hrasta kitnjaka, te obične breze	9755.54	2.69
*E.3.5./*C.3.3	Primorske, termofilne šume i šikare medunca / Subatlantski mezofilni travnjaci i brdske livade na karbonatnim tlima	163.53	0.05
*E.4.5.	Mezofilne i neutrofilne čiste bukove šume	79284.45	21.87
*E.5.2.	Dinarske bukovo-jelove šume	48976.61	13.51
*E.6.1.	Pretplaninske bukove šume	258.53	0.07
*E.7.3.	Smrekove šume	1079.01	0.30
E.9.2.	Nasadi četinjača	1731.25	0.48
I.		Kultivirane nešumske površine i staništa s korovnom i ruderalnom vegetacijom	
I.2.1.	Mozaici kultiviranih površina	53362.70	14.72
I.2.1./J.1.1./I.8 .1.	Mozaici kultiviranih površina / Aktivna seoska područja / Javne neproizvodne kultivirane zelene površine	4085.64	1.13
I.3.1.	Intenzivno obrađivane oranice na komasiranim površinama	5094.96	1.41
I.8.1.	Javne neproizvodne kultivirane zelene površine	421.70	0.12
J.		Izgrađena i industrijska staništa	
J.1.1.	Aktivna seoska područja	11149.11	3.08
J.1.1./J.1.3.	Aktivna seoska područja / Urbanizirana seoska područja	128.46	0.04
J.1.3.	Urbanizirana seoska područja	93.24	0.03
J.2.1.	Gradske jezgre	301.01	0.08
J.2.2.	Gradske stambene površine	1282.86	0.35
J.2.3.	Ostale urbane površine	404.10	0.11
J.3.2.	Groblja	8.33	0.00
J.4.1.	Industrijska i obrtnička područja	250.43	0.07
J.4.3.	Površinski kopovi	275.33	0.08
J.4.4.	Infrastrukturne površine	4.01	0.00
Ukupno		362 569.42	100

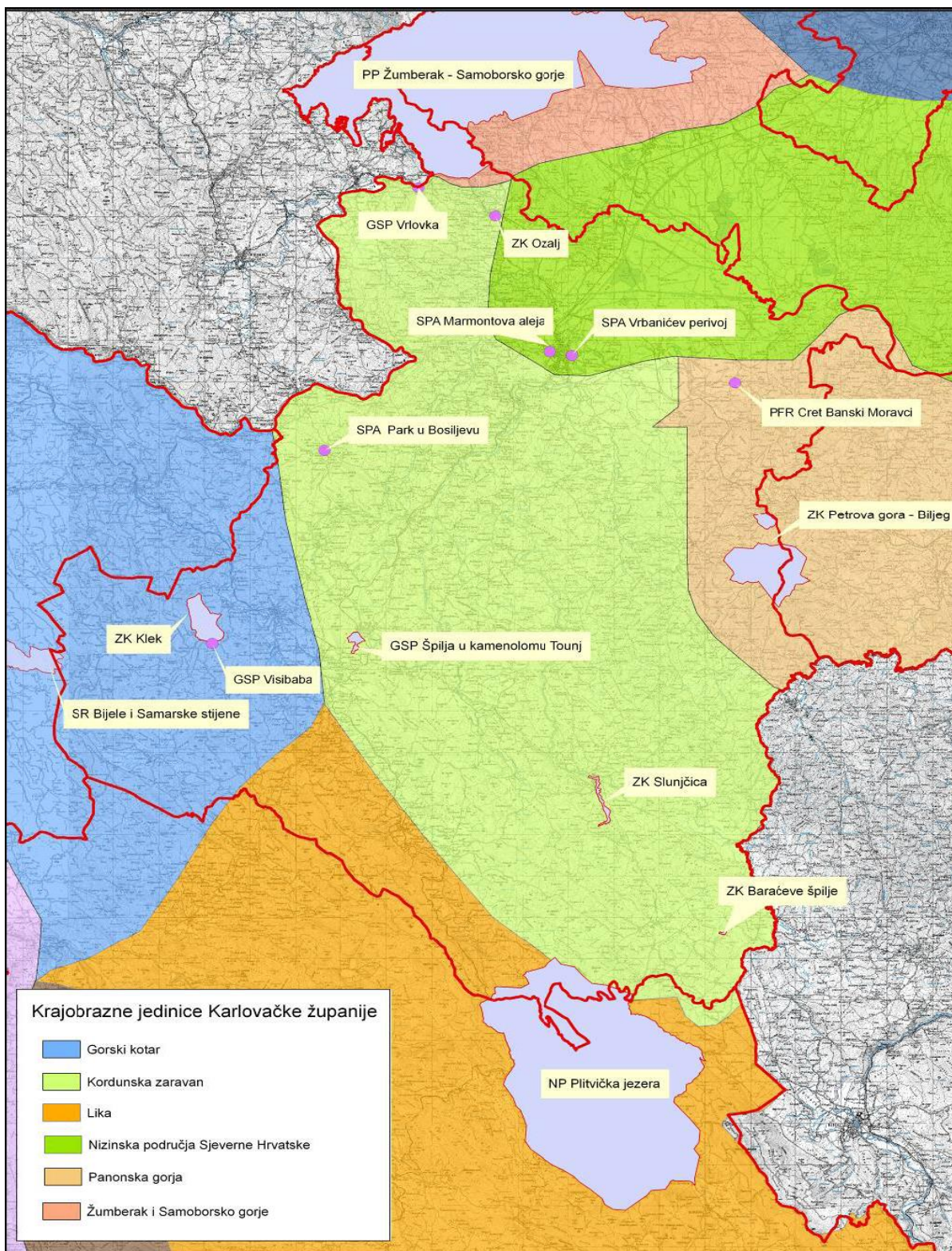

Vezano na pokrov zemljišta, u Tablici 1. i na Slici 2. prikazani su udjeli površina pojedinih klasa (CORINE Land cover klasa). Uočavamo da ovdje postoje dobri prirodni uvjeti za obitavanje raznih životinja pa tako i lovne divljači: pašnjaci 6,81%, bjelogorične šume 38,88%, crnogorične 2,59%, mješovite šume 10,29 %, prirodni travnjaci 0,08%, prijelazna područja šuma - zaraštanja, grmičaste šume 13,34%, vodene površine i vodotoci 0,73%.

Također je vidljivo iz Tablice 2. s prikazanom raspodjelom stanišnih tipova da prevladavaju šumska staništa sa 68% ukupne površine. Najzastupljenije su mješovite hrastovo - grabove i čiste grabove šume, zatim mezofilne i neutrofilne čiste bukove šume te dinarske bukovo - jelove šume. Oko 15% prostora županije prekrivaju kultivirane površine, a oko 10% različita travnjačka staništa: subatlantski mezofilni travnjaci i brdske livade na karbonatnim tlima, vrištine i travnjaci trave tvrdače.

Klima ima obilježja umjerene kontinentalne i planinske klime s prosječnim rasponom temperatura od 16°C u planinskim dijelovima do 20-22°C u nizinama u lipnju te od -1°C do -5°C u siječnju. Prosječne oborine variraju od 1.100 mm u Karlovcu do 2.500 mm u najvišim planinama. Planinsku klimu karakterizira kratko proljeće, kratko i relativno vlažno ljeto, hladna i duga jesen i zima. Iako je kontinentalna klima karakteristična po pravilnom proljeću, relativno vrućem i dugom ljetu, prohladnoj jeseni i hladnoj zimi, Karlovačka županija ima umjereno hladne zime i povoljan raspored padalina.

Krajobraz obilježava postupni prijelaz od ravnog i brdovitog prema pravom planinskom terenu od Žumberka i Samoborskog gorja do Like i Gorskog Kotara. Prirodne cjeline u županiji prikazane su na Slici 5. Razlikujemo: Pokupje s gradovima Karlovac, Duga Resa i Ozalj koja je reljefno gledana djelomično nizinska uz rijeke, a djelomično brežuljkasta i brdovita, zatim Kordun sa Slunjem i Vojnićem kao brdovit kraj te Ogulinski prostor s gradom Ogulinom u kojem prevladavaju gore i planine. Najvećim dijelom Karlovačka županija pripada krajobraznoj jedinici Kordunska zaravan.

Slika 3: Karta krajobraznih jedinica Karlovačke županije

(Izvor: http://www.karlovac-nature.hr/Karlovac_media/Karlovacka_zupanija_podloga.pdf)

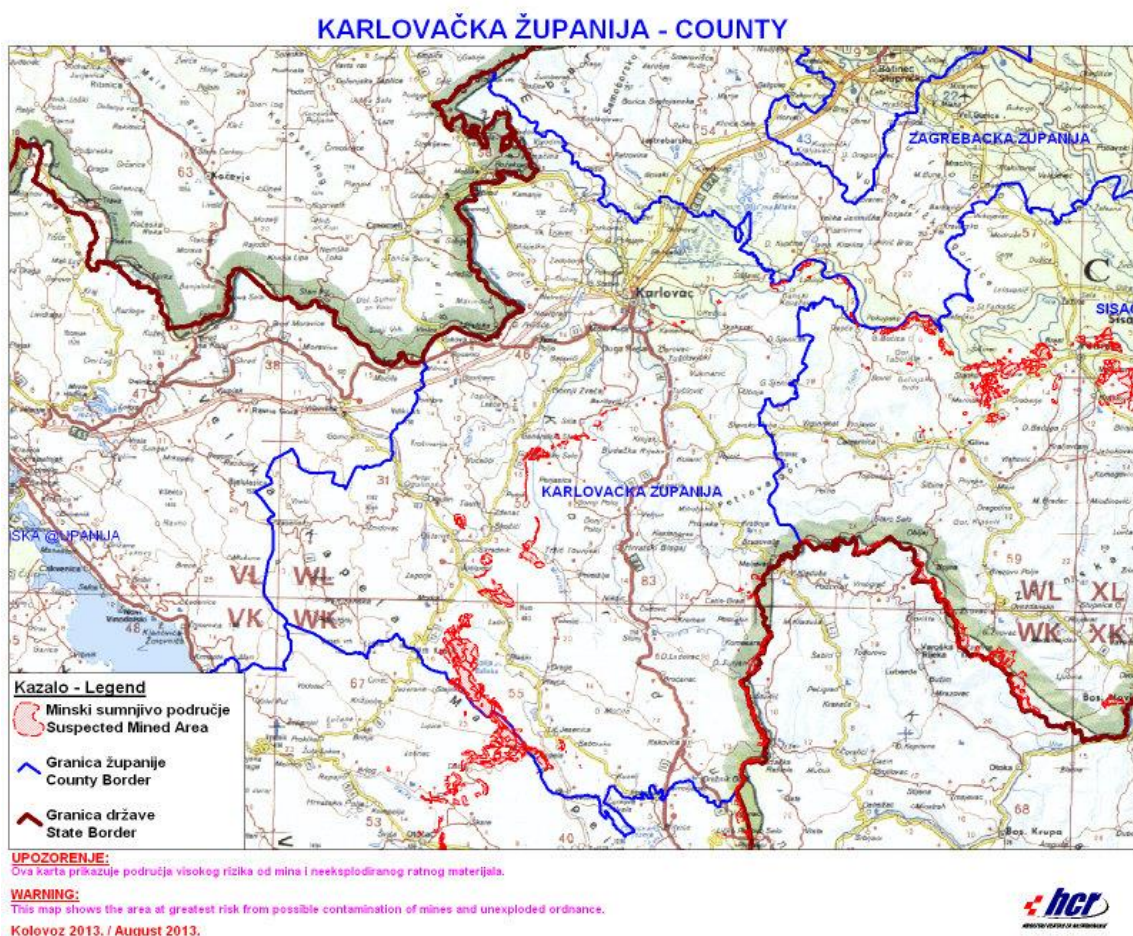
Na području županije zaštićeno je i upisano u "Upisnik zaštićenih prirodnih vrijednosti" koji se vodi pri Upravi za zaštitu prirode Ministarstva kulture ukupno 15 prirodnih vrijednosti zaštićenih u različitim kategorijama zaštite, što je prikazano u Tablici 3. i na Slici 3. Dva područja su preventivno zaštićena, a neka od njih samo se djelomično nalaze u Karlovačkoj županiji.

Zaštićena područja obuhvaćaju 13.765,69 ha, odnosno 3,8% teritorija Županije, a to su područja značajnih krajobraza kao što su Klek, Ozalj, Petrova gora – Biljeg, Slunjčica i Baraćeve špilje, posebni rezervat – floristički Cret Banski Moravci, spomenici parkovne arhitekture Marmontova aleja, Park u Bosiljevu, Vrbanicev perivoj i spomenici prirode – geomorfološki Visibaba, Vrlovka, Špilja u kamenolomu Tounj.

Tablica 3: Zaštićena područja Karlovačke županije (Izvor: web stranice Natura viva)

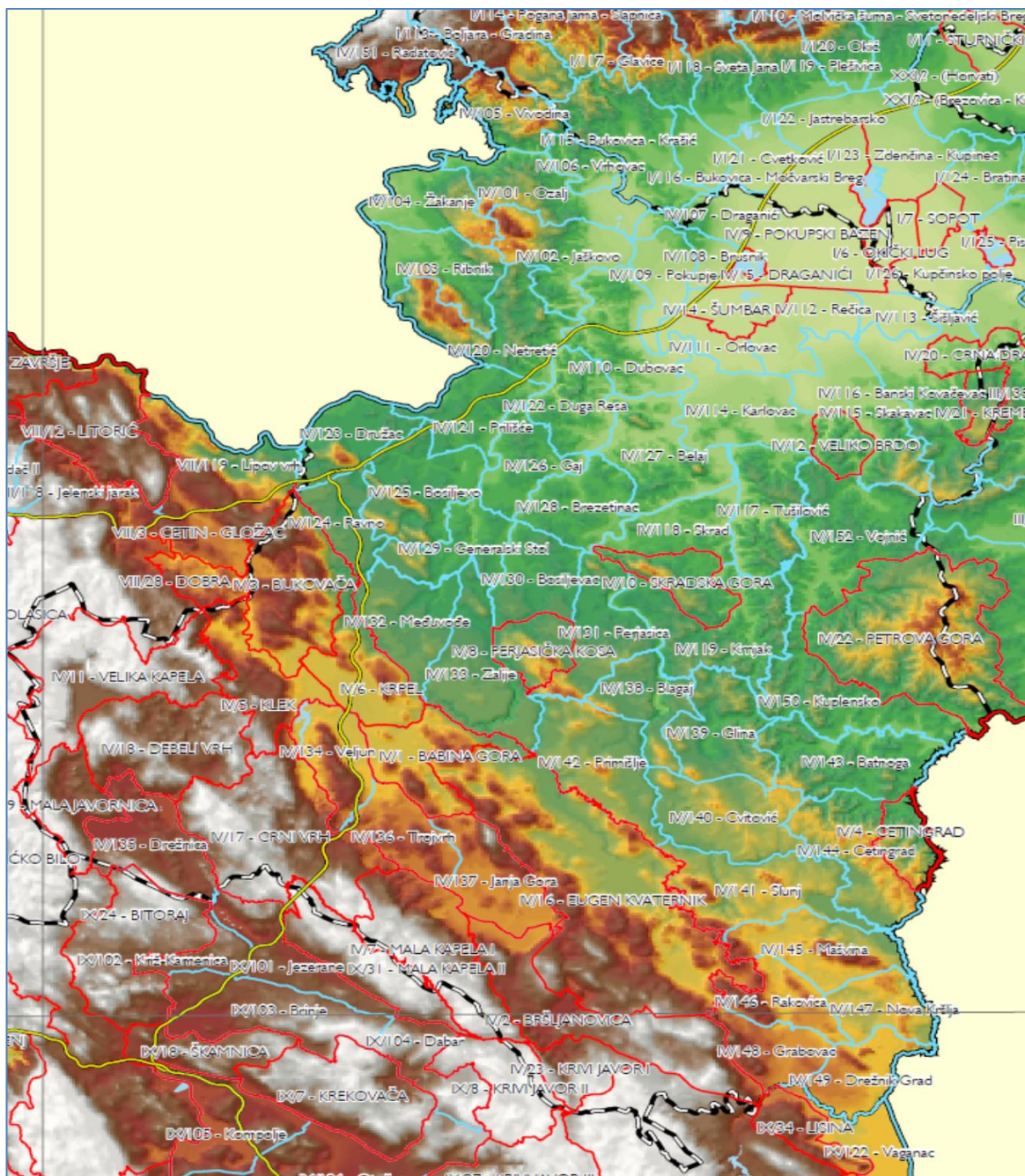
Naziv područja	Kategorija zaštite	Godina proglašenja	Površina (ha) (GIS baza DZZP)	Površina u KA županiji (ha) (GIS baza DZZP)
Bijele i Samarske stijene	Strogi rezervat	1985	1.125,38	86,73
Plitvička jezera	Nacionalni park	1949	29.685,15	2.752,29
Žumberak–Samoborsko gorje	Park prirode	1999	34.121,45	7.635,55
Cret Banski Moravci	Posebni rezervat - floristički	1967	2,00*	2,00*
Visibaba	Spomenik prirode - geomorfološki	1966	-	-
Vrlovka	Spomenik prirode - geomorfološki	1962	-	-
Špilja u kamenolomu Tounj	Spomenik prirode – geomorfološki **	2008	136,45	136,45
Klek	Značajni krajobraz	1971	847,86	847,86
Ozalj	Značajni krajobraz	1970	6,08	6,08
Petrova gora - Biljeg	Značajni krajobraz	1969	2.929,44	2.124,03
Slunjčica	Značajni krajobraz	1964	147,88	147,88
Baraćeve špilje	Značajni krajobraz **	2008	12,93	12,93
Marmontova aleja	Spomenik parkovne arhitekture	1968	0,59	0,59
Park u Bosiljevu	Spomenik parkovne arhitekture	1974	9,67	9,67
Vrbanicev perivoj	Spomenik parkovne arhitekture	1970	3,63	3,63
Zaštićena područja obuhvaćaju 13.765,69 ha, odnosno 3,8% teritorija županije				

U županiji još uvijek postoje minski sumnjiva područja zaostala iz domovinskoga rata, što je prikazano na Slici 4. Razminiranjem poljoprivredne površine na Lemić brdu je i posljednji dio Karlovca očišćen od mina te je grad Karlovac i službeno grad bez mina. Međutim, zaostalih minsko-eksplozivnih sredstava i sumnjivih područja ima u još nekoliko jedinica lokalne samouprave: Josipdol, Plaški, Generalski Stol, Saborsko, Tounj, Cetingrad, Barilovići, Saborsko.

Slika 4 : Karta minski sumnjivih područja
(Izvor: <http://www.hcr.hr/hr/minSituac.asp>)

2.3. Vrste lovišta u Karlovačkoj županiji

Tablica 4. je osnova za daljnju analizu lovišta, u nju su uneseni podaci iz Središnje lovne evidencije. Navedeni su nazivi lovišta, oblici vlasništva nad zemljištem na kojem se nalaze lovišta, tipovi lovišta, oblici stečenog prava lova, nazivi ovlaštenika, površine lovišta u ha, glavne vrste divljači s kojima se gospodari u njima te bonitetni razredi za svaku vrstu divljači.

Tablica 4: Lovišta Karlovačke županije

BROJ LOVIŠTA	NAZIV	ZAJEDNIČKO / VLASTITO (DRŽAVNO)	TIP LOVIŠTA / PRAVO LOVA	OVLASŦENIK PRAVA LOVA	POVRŠINA (HA)	GLAVNE VRSTE DIVLJAČI	BONITETNI RAZREDI
IV/1	BABINA GORA	Vlastito-državno	Otvoreno/ Zakup	LD VEPAR Josipdol	5445	srna obična divlja svinja smeđi medvjed	I II I
IV/2	BRŠLJANO-VICA	Vlastito-državno	Otvoreno/ Koncesija	LD MEDVJED Rakovica	8494	jelen obični srna obična divlja svinja smeđi medvjed	III II II I
IV/3	BUKOVAČA	Vlastito-državno	Otvoreno/ Zakup	Mjere uzgoja i zaštite (TRGOVAČKI OBRT MARKET PLAVA LAGUNA)	7432	jelen obični srna obična divlja svinja	II II II
IV/4	CETINGRAD	Vlastito-državno	Otvoreno/ zakup	Mjere uzgoja i zaštite (KOLIBA d. o. o, Rijeka)	2137	srna obična divlja svinja	II II
IV/5	KLEK	Vlastito-državno	Otvoreno/ zakup	LD KLEK Ogulin	6370	jelen obični srna obična divlja svinja smeđi medvjed zec obični	IV II II AP III
IV/6	KRPEL	Vlastito-državno	Otvoreno/ zakup	LD OGULIN Ogulin	4531	jelen obični srna obična divlja svinja smeđi medvjed	IV III III I
IV/7	MALA KAPELA I	Vlastito-državno	Otvoreno/ koncesija	LU JELEN Mala Kapela	7684	srna obična divlja svinja smeđi medvjed	II II I
IV/8	PERJASIČKA KOSA	Vlastito-državno	Otvoreno/ koncesija	LU VEPAR Poloj	2587	srna obična divlja svinja	II II
IV/9	POKUPSKI BAZEN	Vlastito-državno	Otvoreno/ povjeravanje izvršavanja prava lova	HRVATSKE ŠUME d.o.o.	8852	srna obična divlja svinja	II II
IV/10	SKRADSKA GORA	Vlastito-državno	Otvoreno/ Koncesija	LU HRVI HRVATSKI SOKOL Zagreb	2951	srna obična divlja svinja	II II
IV/11	VELIKA KAPELA	Vlastito-državno	Otvoreno/ Zakup	V GRUPA d.o.o. Zagreb	5398	jelen obični srna obična divlja svinja smeđi medvjed	IV II II

IV/12	VELIKO BRDO	Vlastito-državno	Otvoreno/ Zakup	STROJNA OBRADA METALA TRGOVINA LOVSTVO BUDINŠČAK KRUNOSLAV	1729	srna obična divlja svinja	III II
IV/14	ŠUMBAR	Vlastito-državno	Otvoreno/ povjeravanje izvršavanja prava lova	INSTITUT ZA MEDICINSKA ISTRAŽIVA- NJA I MEDICINU RADA	2153	srna obična divlja svinja patka divlja gluhara	II I I
IV/15	DRAGANIĆI	Vlastito-državno	Uzgaja-lište/ Povjeravanje izvršavanja prava lova	RIBNJACI KUPA d.o.o. Zagreb	424	patka divlja gluhara liska crna	
IV/16	EUGEN KVATERNIK	Vlastito-državno	Otvoreno/ povjeravanje izvršavanja prava lova	MINISTARSTVO OBRANE RH	22363	jelen obični srna obična divlja svinja smeđi medvjed	II II I I
IV/17	CRNI VRH	Vlastito-državno	Otvoreno/ Koncesija	GAMA LOV d.o.o.	12507	jelen obični srna obična divlja svinja smeđi medvjed	III II II
IV/18	DEBELI VRH	Vlastito-državno	Otvoreno/ Koncesija	GAMA LOV d.o.o.	8050	jelen obični srna obična divlja svinja	III II II
IV/19	MALA JAVORNICA	Vlastito-državno	Otvoreno/ Zakup	LD KUNA Drežnica	5039	jelen obični srna obična divlja svinja smeđi medvjed	III II III I
IV/20	CRNA DRAGA	Vlastito-državno	Otvoreno/ Zakup	Mjere uzgoja i zaštite (Obrt Mima lovstvo)	1823	srna obična divlja svinja	II II
IV/21	KREMEŠNICA	Vlastito-državno	Otvoreno/ Zakup	Mjere uzgoja i zaštite (LU Lane Velika Gorica)	1255	srna obična divlja svinja	II II
IV/22	PETROVA GORA	Vlastito-državno	Otvoreno/ povjeravanje izvršavanja prava lova	HRVATSKE ŠUME d.o.o.	14010	srna obična divlja svinja	II II
IV/23	KRIVI JAVOR I	Vlastito-državno	Otvoreno/ Zakup	LD KUNA Saborsko	3627	srna obična divlja svinja smeđi medvjed	II II
IV/101	OZALJ	Zajedničko- županijsko	Otvoreno/ Zakup	LD Fazan Ozalj	4934	srna obična zec obični fazan - gnjetlovi	II III IV
IV/102	JAŠKOVO	Zajedničko- županijsko	Otvoreno/ Zakup	LD Jazavac Jaškovo	4974	srna obična divlja svinja zec obični fazan – gnjetlovi trčka skvržulja prepelica pućpura	II II IV II IV

IV/103	RIBNIK	Zajedničko- županijsko	Otvoreno/ Zakup	LD Srnjak Ribnik	4484	jelen obični srna obična divlja svinja zec obični fazan – gnjetlovi trčka skvržulja	III II III IV IV IV
IV/104	ŽAKANJE	Zajedničko- županijsko	Otvoreno/ Zakup	LD Trčka Žakanje	3872	srna obična divlja svinja zec obični fazan – gnjetlovi trčka skvržulja prepelica pučpura	III III III IV IV IV
IV/105	VIVODINA	Zajedničko- županijsko	Otvoreno/ Zakup	LD Kuna Vivodina	3187	srna obična divlja svinja zec obični fazan – gnjetlovi	II III IV IV
IV/106	VRHOVAC	Zajedničko- županijsko	Otvoreno/ Zakup	LD Zec Vrhovac	1672	srna obična zec obični fazan – gnjetlovi trčka skvržulja prepelica pučpura	II IV IV IV
IV/107	DRAGANIĆ	Zajedničko- županijsko	Otvoreno/ zakup	LD Draganić Draganić	1856	srna obična zec obični fazan – gnjetlovi trčka skvržulja prepelica pučpura	II IV III IV
IV/108	BRUSNIK	Zajedničko- županijsko	Otvoreno/ zakup	LD Brusnik Draganić	1608	srna obična zec obični fazan – gnjetlovi trčka skvržulja prepelica pučpura	II IV III IV
IV/109	POKUPLJE	Zajedničko- županijsko	Otvoreno/ zakup	LD Fazan Tuškani	2757	srna obična zec obični fazan – gnjetlovi trčka skvržulja prepelica pučpura	III IV III IV
IV/110	DUBOVAC	Zajedničko- županijsko	Otvoreno/ zakup	LD Dubovac Karlovac	5239	srna obična zec obični fazan – gnjetlovi trčka skvržulja prepelica pučpura	II III III IV
IV/111	ORLOVAC	Zajedničko- županijsko	Otvoreno/ zakup	LD Orlovac Karlovac	1930	srna obična zec obični fazan – gnjetlovi trčka skvržulja prepelica pučpura patka divlja gluhara	III IV III IV
IV/112	REČICA	Zajedničko- županijsko	Otvoreno/ zakup	LD Rečica Rečica	3446	srna obična divlja svinja zec obični fazan - gnjetlovi trčka skvržulja	II II IV II IV

IV/113	ŠIŠLJAVIĆ	Zajedničko- županijsko	Otvoreno/ zakup	LD Zec Šišljavić	1952	srna obična zec obični fazan – gnjetlovi trčka skvržulja prepelica pućpura	I III III III
IV/114	KARLOVAC	Zajedničko- županijsko	Otvoreno/ zakup	LU Karlovac Karlovac	5509	srna obična divlja svinja zec obični fazan – gnjetlovi trčka skvržulja prepelica pućpura	III III IV IV IV
IV/115	SKAKAVAC	Zajedničko- županijsko	Otvoreno/ zakup	LD Lisica Skakavac	5954	srna obična divlja svinja zec obični fazan – gnjetlovi trčka skvržulja prepelica pućpura	II II IV III IV
IV/116	BANSKI KOVAČEVAC	Zajedničko- županijsko	Otvoreno/ zakup	LD Fazan Banski Kovačevac	6392	srna obična divlja svinja zec obični fazan – gnjetlovi trčka skvržulja prepelica pućpura	II II IV III IV
IV/117	TUŠILOVIĆ	Zajedničko- županijsko	Otvoreno/ zakup	LD Srnjak Vukmanić	5003	srna obična divlja svinja zec obični fazan – gnjetlovi trčka skvržulja prepelica pućpura	II III IV IV IV
IV/118	SKRAD	Zajedničko- županijsko	Otvoreno/ zakup	LU HRVI HRVATSKI SOKOL Zagreb	3580	srna obična divlja svinja zec obični trčka skvržulja prepelica pućpura	II II III IV
IV/119	KRNJAK	Zajedničko- županijsko	Otvoreno/ zakup	LD Vepar Krnjak	6755	srna obična divlja svinja zec obični fazan – gnjetlovi trčka skvržulja prepelica pućpura	II III IV IV IV
IV/120	NETRETIĆ	Zajedničko- županijsko	Otvoreno/ zakup	LD Srnjak Netretić	5836	srna obična divlja svinja zec obični trčka skvržulja prepelica pućpura	II II III IV
IV/121	PRILIŠĆE	Zajedničko- županijsko	Otvoreno/ zakup	LD Šljuka Prilišće	4137	srna obična divlja svinja zec obični trčka skvržulja prepelica pućpura	II II IV IV
IV/122	DUGA RESA	Zajedničko- županijsko	Otvoreno/ zakup	LD Duga Resa	3727	srna obična zec obični trčka skvržulja prepelica pućpura	II II IV IV
IV/123	DRUŽAC	Zajedničko- županijsko	Otvoreno/ zakup	LD Družac Bosiljevo	3567	jelen obični srna obična divlja svinja zec obični trčka skvržulja prepelica pućpura	III II III IV IV

IV/124	RAVNO	Zajedničko- županijsko	Otvoreno/ zakup	LD HVIDR-a Vuk Generalski Stol	1393	srna obična divlja svinja zec obični trčka skvržulja prepelica pućpura	II II IV IV
IV/125	BOSILJEVO	Zajedničko- županijsko	Otvoreno/ zakup	LD Družac Bosiljevo	5523	jelen obični srna obična divlja svinja zec obični trčka skvržulja prepelica pućpura	III II III IV IV
IV/126	ZVEČAJ	Zajedničko- županijsko	Otvoreno/ zakup	LD Gaj Zvečaj	3460	srna obična divlja svinja zec obični trčka skvržulja prepelica pućpura	II II III IV
IV/127	BELAJ	Zajedničko- županijsko	Otvoreno/ zakup	LD Belaj	5649	srna obična divlja svinja zec obični fazan – gnjetlovi trčka skvržulja prepelica pućpura	II III IV IV IV
IV/128	BREZETINAC	Zajedničko- županijsko	Otvoreno/ zakup	LD Brezetinac	4095	srna obična divlja svinja zec obični trčka skvržulja prepelica pućpura	III III IV IV
IV/129	GENERALSKI STOL	Zajedničko- županijsko	Otvoreno/ zakup	LD Generalski Stol	3888	srna obična divlja svinja zec obični trčka skvržulja prepelica pućpura	II III IV IV
IV/130	BOSILJEVAC	Zajedničko- županijsko	Otvoreno/ zakup	LD Sokol Perjasica	3892	srna obična divlja svinja zec obični trčka skvržulja prepelica pućpura	II II IV IV
IV/131	PERJASICA	Zajedničko- županijsko	Otvoreno/ zakup	LD Sokol Perjasica	3704	srna obična divlja svinja zec obični trčka skvržulja prepelica pućpura	II II IV IV
IV/132	MEDUVOĐE	Zajedničko- županijsko	Otvoreno/ zakup	LD Srnjak Tounj	4697	srna obična divlja svinja zec obični trčka skvržulja prepelica pućpura	II II IV IV
IV/133	ZALIJE	Zajedničko- županijsko	Otvoreno/ zakup	LD Srnjak Tounj	5874	srna obična divlja svinja zec obični trčka skvržulja prepelica pućpura	II II IV IV
IV/134	VELJUN	Zajedničko- županijsko	Otvoreno/ zakup	LD Srnjak Zagorje Ogulinsko	2937	srna obična divlja svinja zec obični trčka skvržulja prepelica pućpura	II III IV IV
IV/135	DREŽNICA	Zajedničko- županijsko	Otvoreno/ zakup	LD KUNA Drežnica	5257	srna obična divlja svinja smeđi medvjed zec obični trčka skvržulja	II III I IV

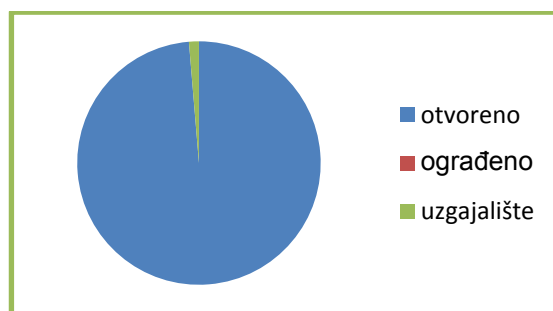
IV/136	TROJVRH	Zajedničko- županijsko	Otvoreno/ zakup	LD VEPAR Josipdol	3777	srna obična divlja svinja zec obični trčka skvržulja prepelica pućpura	II II IV IV
IV/137	JANJA GORA	Zajedničko- županijsko	Otvoreno/ zakup	ZRNO d.o.o. Miroslav Grgurić	3011	srna obična svinja divlja	II II
IV/138	BLAGAJ	Zajedničko- županijsko	Otvoreno/ zakup	LD Trčka Cvitović	3668	srna obična divlja svinja zec obični trčka skvržulja prepelica pućpura	II II IV IV
IV/139	GLINA	Zajedničko- županijsko	Otvoreno/ zakup	LD Trčka Cvitović	5148	srna obična divlja svinja zec obični trčka skvržulja prepelica pućpura	II II IV IV
IV/140	CVITOVIĆ	Zajedničko- županijsko	Otvoreno/ zakup	LD Trčka Cvitović	5952	srna obična divlja svinja zec obični trčka skvržulja prepelica pućpura	II II IV IV
IV/141	SLUNJ	Zajedničko- županijsko	Otvoreno/ zakup	LD Korana Slunj	6628	srna obična divlja svinja zec obični trčka skvržulja prepelica pućpura	II II IV IV
IV/142	PRIMIŠLJE	Zajedničko- županijsko	Otvoreno/ zakup	LD Kuna Cetingrad	6298	srna obična divlja svinja zec obični trčka skvržulja prepelica pućpura	II II IV IV
IV/143	BATNOGA	Zajedničko- županijsko	Otvoreno/ zakup	LD Kuna Cetingrad	6112	srna obična divlja svinja zec obični trčka skvržulja prepelica pućpura	II II IV IV
IV/144	CETINGRAD	Zajedničko- županijsko	Otvoreno/ zakup	LD Kuna Cetingrad	5441	srna obična divlja svinja zec obični trčka skvržulja prepelica pućpura	II II IV IV
IV/145	MAŠVINA	Zajedničko- županijsko	Otvoreno/ zakup	LD MEDVJED Rakovica	4976	srna obična divlja svinja smeđi medvjed zec obični trčka skvržulja prepelica pućpura	II II I IV IV
IV/146	RAKOVICA	Zajedničko- županijsko	Otvoreno/ zakup	LD MEDVJED Rakovica	3265	srna obična divlja svinja smeđi medvjed zec obični trčka skvržulja prepelica pućpura	II III I IV IV
IV/147	NOVA KRŠLJA	Zajedničko- županijsko	Otvoreno/ zakup	LD Golub Drežnik Grad	3270	srna obična divlja svinja zec obični trčka skvržulja prepelica pućpura	II II IV IV

IV/148	GRABOVAC	Zajedničko- županijsko	Otvoreno/ zakup	LD MEDVJED Rakovica	3411	srna obična divlja svinja zec obični trčka skvržulja prepelica pućpura	II III IV IV
IV/149	DREŽNIK GRAD	Zajedničko- županijsko	Otvoreno/ zakup	LD Golub Drežnik Grad	3430	srna obična divlja svinja zec obični trčka skvržulja prepelica pućpura	II III IV IV
IV/150	KUPLENSKO	Zajedničko- županijsko	Otvoreno/ zakup	JOSIP BEDEKOVIĆ d.o.o. Zagreb	5943	srna obična divlja svinja zec obični fazan – gnjetlovi	II II IV III
IV/151	RADATOVIĆ	Zajedničko- županijsko	Otvoreno/ zakup	LD Lisica Radatovići	4277	srna obična divlja svinja zec obični	II III IV
IV/152	VOJNIĆ	Zajedničko- županijsko	Otvoreno/ zakup	LD ŠLJUKA Lasinja	7761	srna obična divlja svinja fazan – gnjetlovi	II II III
IV/153	RAVNO ZAPAD	Zajedničko- županijsko	Otvoreno/ zakup		1672	srna obična divlja svinja	II II
IV/154	HUM	Zajedničko- županijsko	Otvoreno/ zakup	Ugostiteljski obrt GRADINA Pavlič	1399	srna obična divlja svinja	I I

Na području županije ustanovljeno je 76 lovišta, od čega je 22 vlastitih (ustanovljena na državnom zemljištu) i 54 zajedničkih lovišta (ustanovljena na zemljištima raznih vlasnika). Ovlast da se u njima gospodari divljači odnosno pravo lova stekli su kroz zakup prava lova i koncesiju lovačka društva odnosno različite fizičke i pravne osobe. Prema tipu lovišta divljač se može uzgajati u:

- otvorenim lovištima - što se smatra prirodnim načinom
- ograđenim lovištima - to su prirodni i kombinirani način
- uzgajalištima divljači - prirodnim, umjetnim ili kombiniranim načinom

U županiji ima 75 lovišta otvorenog tipa i 1 uzgajalište divljači (Uzgajalište divljači IV/15 Draganići), a što je prikazano Grafikonom 1.

Grafikon 1: Tipovi lovišta s obzirom na otvorenost prostora

Zbog toga što postoji velika raznolikost stanišnih uvjeta, prostor Hrvatske je podijeljen na nekoliko zona. Stručnom podlogom za bonitiranje i utvrđivanje lovnoproduktivnih površina u lovištima RH prema uvjetima u kojima divljač obitava odnosno s obzirom na nadmorsku visinu, reljef, klimu i vegetaciju lovišta se razvrstavaju na nizinska, brdska, gorska, mediteranska (Anonimus, 2006).

Nizinska – većim dijelom u panonskom području, istočni, središnji i sjeverni dio RH sa zapadnom granicom od granice Republike Slovenije zapadno od Samobora, preko Jastrebarskoga, Karlovca, Kupom do Siska željezničkom prugom do Sunje i Dubice do granice Republike Bosne i Hercegovine, lovišta do 200 m nadmorske visine s kontinentalnom klimom.

Brdska – područje iznad 200 m nadmorske visine ili većim dijelom u dinarskom području kojem je istočna granica istovjetna zapadnoj granici panonskog područja, a zapadna granica od granice Republike Slovenije iznad Klane prema jugu na nadmorskoj visini do 800 m te dalje ide primorskim padinama Velebita prema jugu, iznad Masleničkog kanala, skreće prema istoku na Knin, obuhvaća padine Dinare do granice Republike Bosne i Hercegovine.

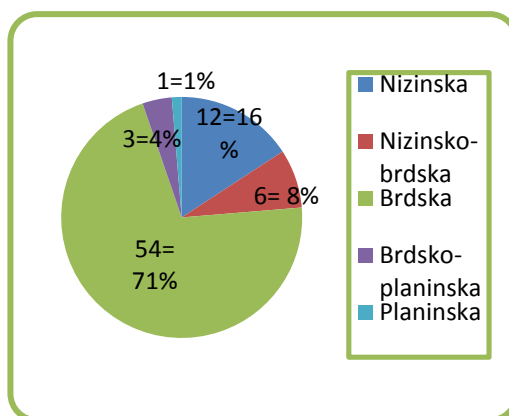
Gorska (planinska) - područje Gorskog kotara i Dinarsko iznad 800 m nadmorske visine sa oštrom planinskom klimom. Tereni su obrasli jelovom i bukovom šumom s dosta proplanaka i livada s prisutnim krupnim predatorima: smeđi medvjed (*Ursus arctos* L), vuk (*Canis lupus*), ris (*Lynx lynx*).

Mediteranska – jadransko područje sa mediteranskom klimom i reljefom.

U brdskim, gorskim i mediteranskim lovištima treba razlikovati lovišta odnosno područja u kojima obitavaju krupni predatori (vuk, ris, medvjed) od lovišta u kojima ih nema. U područjima gdje obitavaju krupni predatori znatno je smanjen prirast divljači zbog njihovog utjecaja, odnosno povećan je otpad tijekom čitave godine.

U županiji razlikujemo:

12 nizinskih lovišta, 6 nizinsko - brdskih, 54 brdska, 3 brdsko - planinska i 1 planinsko lovište. Uočavamo da ima najviše brdskih lovišta - iznad 200 m nadmorske visine. S obzirom na uvjete u kojima divljač obitava raspodjela lovišta prikazana je u Grafikonu 2.

Grafikon 2: Lovišta Karlovačke županije s obzirom na uvjete u kojima divljač obitava

Nizinska lovišta su:

vlastita (državna) otvorena lovišta:

	ha
IV/9 Pokupski bazen	8 852
IV/14 Šumbar	2 153
IV/15 Draganići	424

-----
11 429

zajednička otvorena lovišta:

IV/104 Žakanje	3 872
IV/106 Vrhovac	1 672
IV/107 Draganić (PUD)	1 856
IV/108 Brusnik	1 608
IV/109 Pokuplje	2 757
IV/111 Orlovac	1 930
IV/112 Rečica	3 446
IV/113 Šišljavić	1 952
IV/114 Karlovac	5 509

-----
24 602

- s ukupnim teritorijem od 36 031 ha

Nizinsko - brdska lovišta su:

vlastita (državna) otvorena lovišta:

	ha
IV/12 Veliko Brdo	1 729
IV/20 Crna Draga	1 823
IV/21 Kremešnica	1 555
-----	
	5 107

zajednička otvorena lovišta:

IV/101 Ozalj	4 934
IV/115 Skakavac	5 954
IV/128 Brezetinac	4 095
-----	
	14 983

- s ukupnim teritorijem od 20 090 ha

Brdska lovišta su:

vlastita (državna) otvorena lovišta:

	ha
IV/1 Babina Gora	5 445
IV/2 Bršljanovica	8 494
IV/3 Bukovača	7 432
IV/4 Cetingrad	2 137
IV/5 Klek	6 370
IV/6 Krpel	4 531
IV/8 Perjasička	2 587
IV/10 Skradaska Gora	2 951
IV/16 Eugen	22 363
IV/17 Crni vrh	12 507
IV/18 Debeli vrh	8 050
IV/22 Petrova gora	14 010
-----	
	96 877

zajednička otvorena lovišta:

IV/102 Jaškovo	4 974
IV/103 Ribnik	4 484
IV/105 Vivodina	3 187

IV/110	Dubovac	5 239
IV/116	Banski	6 392
IV/117	Tušilović	5 003
IV/118	Skrad	3 580
IV/119	Krnjak	6 755
IV/120	Netretić	5 836
IV/121	Prilišće	4 137
IV/122	Duga resa	3 727
IV/123	Družac	3 567
IV/124	Ravno	1 393
IV/125	Bosiljevo	5 523
IV/126	Zvečaj	3 460
IV/127	Belaj	5 649
IV/129	Generalski Stol	3 888
IV/130	Bosiljevac	3 892
IV/131	Perjasica	3 704
IV/132	Međuvode	4 697
IV/133	Zalije	5 874
IV/134	Veljun	2 937
IV/135	Drežnica	5 257
IV/136	Trojvrh	3 777
IV/137	Janja gora	3 011
IV/138	Blagaj	3 668
IV/139	Glina	5 148
IV/140	Cvitović	5 952
IV/141	Slunj	6 628
IV/142	Primišlje	6 298
IV/143	Batnoga	6 112
IV/144	Cetingrad	5 441
IV/145	Mašvina	4 976
IV/146	Rakovica	3 265
IV/147	Nova kršlja	3 270
IV/148	Grabovac	3 411
IV/149	Drežnik Grad	3 430
IV/150	Kuplensko	5 943
IV/151	Radatović	4 277
IV/152	Vojnić	7 761
IV/153	Ravno Zapad	1 672
IV/154	Hum	1 399

-----
192 871

- s ukupnim teritorijem od 289 748 ha

Brdsko - planinska lovišta su:

vlastita (državna) otvorena lovišta:

	ha
IV/7 Mala Kapela I	7 684
IV/19 Mala Javornica	5 039
IV/23 Krivi Javor I	3 627

-----
16 350

- s ukupnim teritorijem od 16 350 ha

Planinska lovišta su:

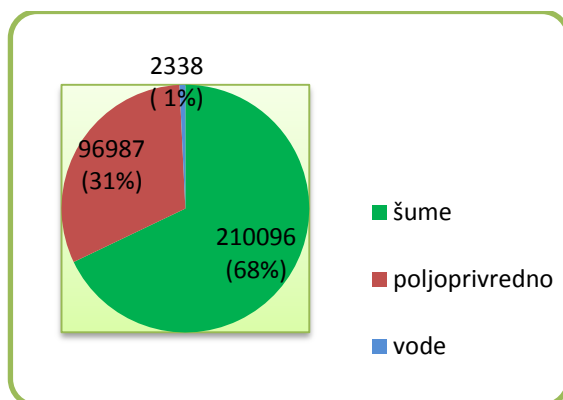
vlastita (državna) otvorena lovišta:

	ha
IV/11 Velika Kapela	5 398

- s ukupnim teritorijem od 5 398 ha

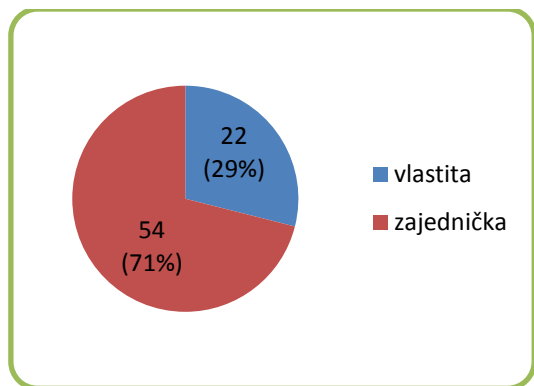
Ukupna površina svih lovišta (lovište opisano granicom) Karlovačke županije iznosi 36.031 ha + 20.090 ha + 289.748 ha + 16.350 ha + 5.398 ha = 367.617 ha, od čega je sveukupne lovne površine 300.421 ha (3.000 km²).

Od sveukupnih lovni površina 300.421 ha, šume čine veći dio 210.096 ha odnosno 68%, poljoprivredno zemljište čini 96.987 ha odnosno 31 %, a vode 2.338 ha odnosno 1%. Razvidno je da se radi o županiji koja ima lovišta sa dobrim prirodnim potencijalom za obitavanje brojne divljači, sukladno tome i perspektivu za razvoj lovnog turizma. Prostranstva šuma su neprocjenjivo bogatstvo Karlovačke županije. Udio šuma, poljoprivrednog zemljišta i voda na ukupnim lovni površinama je prikazan u Grafikonu 3.

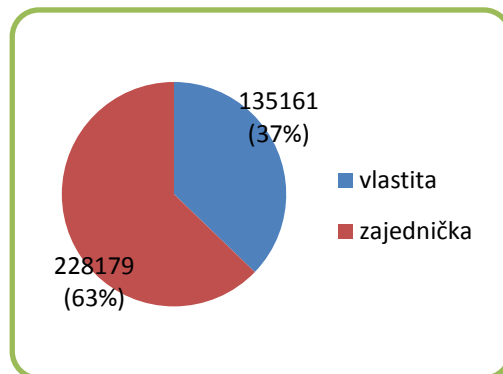

Grafikon 3: Udio zemljišta i voda na ukupnoj lovnoj površini

S obzirom na vlasnika zemljišta na kojem su ustanovljena ima 22 vlastita lovišta (državna) - 29 % i 54 zajednička lovišta - 71 %, što je pak prema udjelu u površini vlastitih (državnih) lovišta 63 % i zajedničkih lovišta 37 %. Ovi su podaci prikazani u Grafikonima 4 i 5.

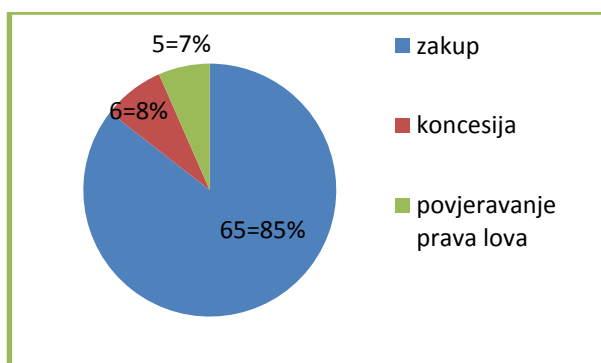

Grafikon 4: Broj lovišta s obzirom na vlasnika zemljišta

Grafikon 5: Udio vlasnika zemljišta u ukupnim površinama lovišta

Vežano na ovlast gospodarenja sa divljači odnosno na dato ima pravo lova u Karlovačkoj županiji od 76 lovoovlaštenika njih 65 je u zakupu, 6 je u koncesijskom odnosu te je za 5 lovoovlaštenika regulirano povjeravanje prava lova, kao što je prikazano u Grafikonu 6.

Grafikon 6: Oblici stečenog prava lova

2.4. Brojnost divljači u lovištima Karlovačke županije (matični fond 2012./2013. godina)

Prema službenim podacima lovne evidencije za zadnje izvještajno razdoblje 2012./2013. godinu u lovištima Karlovačke županije planirani matični fond prema lovno gospodarskim osnovama te ostvareni matični fond, odnosno ostvareno brojno stanje divljači bilo je slijedeće:

Krupna divljač - glavne vrste:

Jelen obični (*Cervus elaphus* L.):

Planirani uzgoj za jelena je bio 368 grla (matični fond), a ostvareno je 383. Za jelensku divljač najprikladnije su cjelovite velike površine šuma listača i četinjača s isprekidanim livadama i čistinama, a najbolje su mješovite sastojine. Najbolja staništa jelena su uz tokove velikih rijeka, a to su prvenstveno jednodobne sastojine šuma hrasta lužnjaka, jasen, joha, a u brdskim i planinskim predjelima šume hrasta kitnjaka, bukve i četinjače. Bitna je i razvijenost sloja prizemnog rašća i sloja grmlja koje služi za prehranu.

Na području Karlovačke županije treba spomenuti od uvjetnih uzgojnih područja za jelena (Uzgojno područje – životni prostor određene vrste krupne divljači na kojem postoje optimalni stanišni i drugi uvjeti potrebni za racionalno gospodarenje populacijom) prostor Korduna i Banovine odnosno Petrovu goru, Slunjski poligon, Zrinsku goru (Grubešić, 2006).

Jelenom se gospodari kao jednom od glavnih vrsta krupne divljači u lovištima: IV/2 Bršljanovica, IV/5 Klek, IV/6 Krpel, IV/11 Velika Kapela, IV/16 Eugen Kvaternik, IV/17 Crni Vrh, IV/18 Debeli Vrh, IV/19 Mala Javornica, IV/103 Ribnik, IV/123 Družac, IV/125 Bosiljevo.

Srna obična (*Capreolus capreolus* L.):

Srneće divljači planirano je uzgojiti 4.657 (matični fond), a ostvareno je 4.612 grla. Srnjak traži skromnije uvjete za obitavanje i ima puno manji radijus kretanja - oko 3 km, vjerniji je svome staništu. Lovište za srnjaka ne treba imati velike komplekse šuma, uz dovoljno hrane i mir, bez previše uznemiravanja dobra staništa za srnu su manje šumske površine prošarane sa livadama, pašnjacima i poljoprivrednim kulturama, u nizini i brdskim predjelima. Stoga u Karlovačkoj županiji ova vrsta obitava u svim lovištima.

Divlja svinja (*Sus scrofa* L.):

Planirano je uzgojiti 1.467 grla (matični fond), a ostvaren je nešto veći broj i to 1.553 grla.

Svinjom se gospodari u gotovo svim lovištima Karlovačke županije, a Pokupski bazen odnosno šumski kompleks Pokupskog bazena s hrastovim poplavnim šumama koji je zbog autoceste izolirana cjelina kao i Kordun su pogodna staništa za svinje.

Iako je divlja svinja posljednjih godina u ekspanziji u 2013. godini je zima bila s puno snijega koji se zatim naglo otopio te je došlo do poplave, stoga su zabilježena velika stradavanja ove vrste naročito na pomlatku (cijeli naraštaj).

Smeđi medvjed (*Ursus arctos* L.):

Iako u evidenciji postoji podatak da obitava 72 medvjeda, procjenjuje se da je pravo stanje oko 160 jedinki te je dozvoljeni odstrel prema kvotama bio 16 jedinki. Europski smeđi medvjed podvrsta je smeđeg medvjeda koji je nekada bio rasprostranjen po cijeloj Euroaziji i Sjevernoj Americi. U Hrvatskoj živi dio populacije Dinarskog masiva, a ta je, nakon Karpatske, druga po veličini u Europi. U zapadnoj Europi smeđi medvjed je gotovo istrijebljen, a preostale populacije su male, međusobno odvojene i u nestajanju.

Po ulasku RH u Europsku uniju (EU) smeđi medvjed je strogo zaštićena vrsta, ali je uz ovaj status i dalje ostao na popisu lovne divljači. Njime se gospodari na temelju Plana gospodarenja smeđim medvjedom odnosno Godišnjeg plana gospodarenja za pojedinu godinu. U Karlovačkoj županiji obitava u državnim brdskim i brdsko - planinskim lovištima: IV/1 Babina gora, IV/2 Bršljanovica, IV/5 Klek i drugim. Međutim, viđen je i prema unutrašnjosti županije te na groblju kod mjesta Stative (blizina tunela Sv. Marko).

Krupna divljač se u lovištima županije uzgaja i u ograđenim dijelovima lovišta, tako divlje svinje u ograđenom dijelu ima u lovištu IV/8 Perjasička Kosa te u lovištu IV/11 Velika kapela gdje ima 40 svinja.

Također, u nekim lovištima ove vrste obitavaju kao ostale (sporedne) vrste te je za jelena planirano 128 grla, a ostvareno 88, svinja za koju je planirano 56, a ostvareno 44 jedinke.

Sitna divljač:

Od dlakave sitne divljači za jazavca (*Meles meles* L.) je prema lovnogospodarskim osnovama planiran uzgoj 567 jedinki (matični fond), a ostvareno je 259.

Za mačku divlju (*Felis silvestris* Schr.) planirano 192, a ostvareno 96.

Pristupanjem u članstvo Europske unije (EU) 1. srpnja 2013. godine Hrvatska je uskladila svoje zakonodavstvo s europskim. Lovostaj za mačku se određuje u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca. Njome će se gospodariti u skladu s Planom gospodarenja mačkom divljom u Republici Hrvatskoj i akcijskim planom gospodarenja mačkom divljom za pojedinu godinu.

Kune bjelice (*Martes foina* EHR.) planirano je 1.034 (matični fond), a ostvareno 461, kune zlatice (*Martes martes* L.) 63, ostvareno 38, za lasicu malu (*Mustela nivalis* L.) planirano 73, a ostvareno 103 jedinke.

Dabar (*Castor fiber* L.) - u lovnoj evidenciji su navedene 34 jedinke.

Prva obitelj dabra u Karlovačkoj županiji pojavila se na Kupi u Šišljaviću, zatim u Rečici na Kupi. Danas su zabilježeni do Ozlja, ima ih na Korani te na Mrežnici u Mrzлом Polju. Najviše ih ima na Dobri duž cijelog toka. Dabrom će se gospodariti u skladu s Planom gospodarenja dabrom u Republici Hrvatskoj i Akcijskim planom gospodarenja dabrom za pojedinu lovnu godinu.

Za zeca običnog (*Lepus europaeus* Pall.) planiran je uzgoj 1.716 repova - matični fond dok je ostvaren nešto manji broj od 1.532.

Zbog brežuljkastih terena, manjih šuma izmiješanih s poljoprivrednim zemljištima i šumarcima, lovišta na sjevernom i istočnom djelu županije imaju dobre uvjete za obitavanje zeca te je u njima ova vrsta jedna od glavnih vrsta. Posljednjih godina je fond zečje populacije u nekim lovištima Karlovačke županije u porastu. Lovačko društvo Lisica iz Skakavca koje gospodari zajedničkim-otvorenim lovištem IV/115 Skakavac, uz financijsku pomoć Karlovačke gradske uprave i Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva pokrenulo je i održava vlastiti uzgoj zeca, dijelom za vlastite potrebe u lovištu - poboljšanje matičnog fonda, a dijelom za ostale udruge lovaca koje se nalaze unutar teritorijalnih granica grada Karlovca.

Slika 6: Uzgajalište zeca običnog u Skakavcu

(Izvor: <http://www.karlovac.hr/news.aspx?newsID=504&pageID=1>)

Kod puha velikog (*Myoxus glis* L.) ostvareno je 480 jedinki, lisice (*Vulpes vulpes* L.) 397, a ostvareni matični fond za čaglja (*Canis aureus* L.) je bio 26 jedinki.

Pernata divljač:

Kod fazana – gnjetlovi (*Phasianus sp. L.*) je planiran uzgoj od 1010 (matični fond), a ostvareno je 1039 kljunova. Otvorena je Karlovačka fazanerija Dajnica te će lovne udruge s područja Karlovačke županije lakše do pernate divljači za svoja lovišta. Prostire se na parceli od 4.500 četvornih metara, ograđeno je 1600 četvornih metara, projekt njenog uređenja pokrenula je i sa 69 tisuća kuna sufinancirala Karlovačka županija s ciljem oživljavanja ruralnih prostora i obnove lovnog turizma.

Za trčku skvržulju (*Perdix perdix L.*) je od planiranih 144 (matični fond), ostvaren fond od 105 jedinki. Prema riječima lovaca fond populacije trčke u stalnom je padu. Prepelici pućpuri (*Coturnix coturnix L.*) su najčešća staništa žitna polja i ravnice s livadama, više hoda nego leti i skriva se u zelenilu, kod nas ne gnijezdi već je u preletu (gnijezdi samo u nizinama). Krajem kolovoza i u rujnu one sele iz Hrvatske preko Sredozemnog mora u Afriku, a u travnju i svibnju se vraćaju k nama. Može se izvršiti odstrel 10 kljunova/lovac/na dan). Za pućpuru (*Coturnix coturnix L.*) je ostvaren broj od 1.452 jedinke. Kod šljuke bene (*Scolopax rusticola L.*) - šumske šljuke kao prolaznice je zabilježeno 1.310 kljunova. Ona prolazi kroz naše krajeve u proljeće i jesen prigodom seobe (preleta) kada iz južnih krajeva leti na sjever i obratno te se u vrijeme migriranja organiziraju lovovi kako domaćih lovaca tako i komercijalni lovovi u koje dolaze talijanski lovci s psima (može se izvršiti odstrel do 3 kljuna/lovac/na dan). Izdano je 370 iskaznica za članove strance koji dolaze u lov u Karlovačku županiju. Zatim, golub divlji–grivnjaš (*Columba palumbus L.*) sa ostvarenih 537, guska divlja glogovnjača (*Anser fabalis Latham*) 100, lisasta (*Anser albifrons Scopoli.*) 20, patka divlja gluhara (*Anas platyrhynchos L.*) sa ostvarenih 1.208 kljunova. Divlja patka kod nas gnijezdi i prezimljava, ali se zimi skiće za područjima s dovoljno hrane. Patke se love dočekom na preletu (najviše ih ima u jesen kada prolaze preko naših krajeva - prolaznice), prije i poslije zalaska sunca, kad napuštaju vode i lete u unutrašnjost kopna tražeći hranu. Liska crna (*Fulica atra L.*) - ostvareno je 370 kljunova, vrana siva (*Corvus corone cornix L.*) - ostvareno 581, vrana gačac (*Corvus frugilegus L.*) 40/40, čavka zlogodnjača (*Coloeus monedula L.*) 164/72, svraka (*Pica pica L.*) 853/444, šojka kreštalica (*Garrulus glandarius L.*) 2.099/1.032.

Strogo zaštićene vrste:

Zahvaljujući odgovornom pristupu lovaca, u županiji se mogu zateći i vrste koje su u Europi danas izuzetno rijetke, a to su vuk (*Canis lupus*), ris (*Lynx lynx*) i smeđi medvjed (*Ursus arctos* L.). Ovih vrsta ima u jugozapadnim krajevima županije na području Male i Velike Kapele te su one važne za održanje biološke raznolikosti šireg područja Karlovačke županije.

Risovi su u Hrvatskoj strogo zaštićeni (Plan upravljanja risom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2010. do 2015. godine), a njihovo uznemiravanje, ozljeđivanje i ubijanje kažnjava se novčanom kaznom od 35.000 kuna. U županiji ga lovci ponekad viđaju u lovištima Hum i Kapela.

Vuk je strogo zaštićena vrsta kojom se upravlja temeljem Plana upravljanja vukom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2010. do 2015. godine. U Planu su razrađene aktivnosti vezane uz zahvate u populaciju vuka. Prema Izvješću Državnog zavoda za zaštitu prirode o stanju populacije vuka u Hrvatskoj u 2011. godini Karlovačka županija ima: broj čopora: 5, minimalan broj jedinki: 13, maksimalan broj jedinki: 19, prosječan broj jedinki: 16,25, sa stagnirajućim trendom u 2012. i 2013. godini. Vukovi se viđaju i u unutrašnjosti županije Banski Kovačevac, a u Bosiljevu postoji čopor vukova. Na ogulinskom području se povećalo brojno stanje vuka, ali to je neznatan broj te par slučajeva stradavanja od vuka u Generalskom Stolu.

Ostale vrste:

suri orao (*Aquila chrysaetos*); orao kliktaš (*Squilla pomarina*); štekavac ili bjelorepan (*Haliaeetus albicilla*); vjeverica (*Sciurus vulgaris*); veliki šišmiš (*Myotis myotis*); riđi šišmiš - velikouhi šišmiš (*Myotis emarginatus*); škanjac osaš (*Pernis apivorus*); tetrijeb gluhan (*Tetrao urogallus*); lještarka (*Tetrastes bonasia*); mala šljuka (*Numenius minutus*); gavran (*Corvus corax*); djetlić (*Picoides major*); eja močvarnica (*Elanus caeruleus*); šumska sova (*Strigidae sp.*); ćuk (*Otus scops*); sivi sokol (*Falco peregrinus peregrine*); golub dupljaš (*Columba oenas*); ćuk (*Athene noctua*); grlica (*Streptopelia turtur*); sova šumska (*Strix aluco*); škanjac (*Buteo buteo*) i druge.

3. GOSPODARENJE DIVLJAČI U LOVIŠTIMA KARLOVAČKE ŽUPANIJE

3.1. Cilj gospodarenja i briga o divljači

Cilj lovnog gospodarenja je uzgoj normalno razvijene, zdrave i otporne krupne divljači srednje i visoke trofejne vrijednosti te uzgoj stabilne i trajne populacije sitne divljači, a metoda (način) uzgoja je prirodna u otvorenim lovištima. Sprečavajući uništavanja gnijezda i legala te pomažući životinjama u vrijeme vremenskih nepogoda, provođenjem prirodnog uzgoja divljači uz prihranu, osigurava se potrajno gospodarenje staništem i divljači.

Lovoovlaštenici Karlovačke županije brinu o staništu divljači kako se u istima ne bi dogodile situacije koje ugrožavaju lovište poput požara, poplave i slično te da stanište divljači bude očišćeno od smeća i drugih produkata kojima čovjek svjesno ili nesvjesno zagađuje prirodu i ugrožava divljač. Odlazak u lov je strogo nadziran, uglavnom se lovi vikendom i blagdanima, a ostali dio tjedna se ostavlja za odmor divljači.

Divljač se štiti redovitom prihranom te osiguranjem mira u lovištu kao i unapređenjem i poboljšanjem staništa divljači. Uspostavljene su i lovočuvarske službe koje se brinu o lovištu i sprečavaju nezakonite radnje. Ulažu se veliki naponi u očuvanje prirode i okoliša.

Slika 7: Akcija čišćenja lovišta od krupnog otpada
(Izvor: http://www.ldklek-ogulin.hr/zastita_prirode_i_okolisa.php)

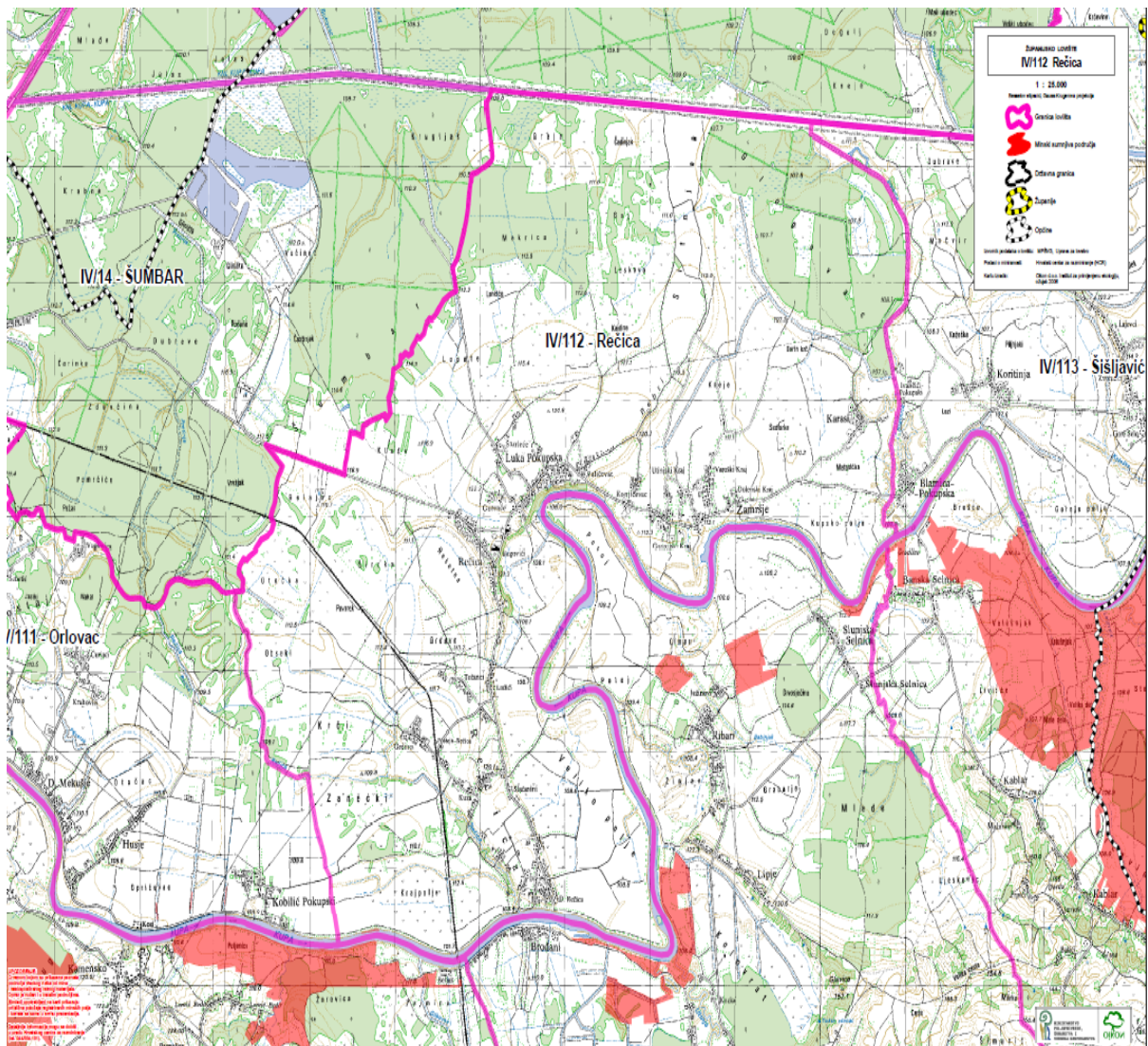
Fond divljači, u odnosu na stanje kakvo je bilo iza domovinskog rata je puno bolji. Brojno stanje divljači je negdje kao prijeratnih godina, odnosno može se reći da je fond na zavidnoj razini. Postoji trend povećanja broja divljih svinja, ali to je trend koji se primjećuje u cijeloj Europi.

3.2. Gospodarenje lovištima Karlovačke županije

U nastavku rada razvrstana su i opisana lovišta po zonama odnosno tipovima lovišta. Navedeni su planirani i ostvareni matični fondovi za glavne vste divljači te se opisuje gospodarenje istima.

Nizinska lovišta

Slika 8: Karta - Nizinska lovišta (Izvor: Ministarstvo poljoprivrede)

Ova lovišta se nalaze u sjevernom dijelu županije. Prema tipu lovišta, sva su osim IV/15 Draganići otvorenog tipa. Cilj lovnog gospodarenja je očuvanje stabilnosti biocenoze, potrajno gospodarenje, metoda (način) uzgoja je prirodna. Nizinska lovišta se prostiru u dolinama rijeke Kupe. U njima obitava te se njome gospodari srneća divljač, pri čemu je bonitiranjem utvrđeno da su za srne ova lovišta pretežno II bonitetnog razreda, a lovište IV/113 Šišljavić ima I bonitetni razred za srnu. Lovište IV/9 Pokupski bazen ima najveći matični fond sa 300 planiranih i 150 ostvarenih grla. Smješteno je na području Pokupske nizine, zahvaća najvrednije šume hrasta lužnjaka. Državno otvoreno lovište IV/9 Pokupski bazen se nalazi uz autocestu Zagreb-Karlovac, kod izlaza prema Jastrebarskom. Ovdje obitava najveći broj srneće divljači sa ostvarenim matičnim fondom od 150 grla, a divlje svinje 84. Na ovom terenu općenito, postoji pojačan otpad odnosno stradavanje svinja u prometu (16 grla). Ovdje se osim dočekom na zemlji često lovi i u organiziranim skupnim lovovima odnosno prigonom na divlju svinju. Lovištem IV/14 Šumbar upravlja Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada, Zagreb, u njemu se nalaze i jezera Šumbar kojima pak upravljaju ribiči iz Sportsko ribolovnog društva Korana. Gospodari se srnećom divljači, svinjom i patkama. Državno lovište - uzgajalište divljači broj IV/15 – Draganići ustanovljeno je 2010 g. Ono je dio područja Pokupskog bazena u kojem se nalazi nekoliko sličnih uzgajališta-ribnjaka, u trokutu autoceste Zagreb-Karlovac i kanala Kupa-Kupa. Uzgajalište je okruženo prirodnim šumskim ekosustavom sa sjevera, zapada i istoka, što je prostor državnih šuma G.J. Draganički lugovi kojima gospodari Šumarija Draganići, te sa zapadne strane autocestom A1. Idealno je stanište za pernatu divljač, naročito za ptice močvarice patke divlje gluhare - naše stanarice i liske crne. Lov na patke je popularan, pogotovo kod talijanskih lovaca (lovní turizam). Patke se love dočekom na preletu, prije i poslije zalaska sunca, kad napuštaju vode i lete u unutrašnjost kopna tražeći hranu. Primjećeno je u posljednje 2 godine da divlja svinja u lovištu IV/106 Vrhovac čini štete na poljoprivrednim usjevima, te je prema rješenju Karlovačke županije dopušten odstrel 9 grla. U reljefu zajedničkog otvorenog lovišta IV/104 Žakanje prevladava naplavna ravnica uz rijeku Kupu, te pobrđa u zaleđu, pokrivena šumama, livadama i oranicama te vinogradima voćnjacima. Cijelim svojim tokom kroz Općinu Žakanje, Kupa je granična rijeka sa R. Slovenijom. Od lovne divljači značajna je srneća divljač i divlje svinje. Prema podacima Lovačkog društva Trčka iz Žakanja u posljednjim godinama primijećen je pad broja trčki, fazana i zečeva.

Na ukupnom teritoriju od 36031 ha u nizinskim lovištima je za 2012/2013. godinu ukupni matični fond (planirano/ostvareno) bio:

Srna obična : 890/876

Divlja svinja: 168/188

Zec obični: 294/263

Fazan - gnjetlovi: 489/511

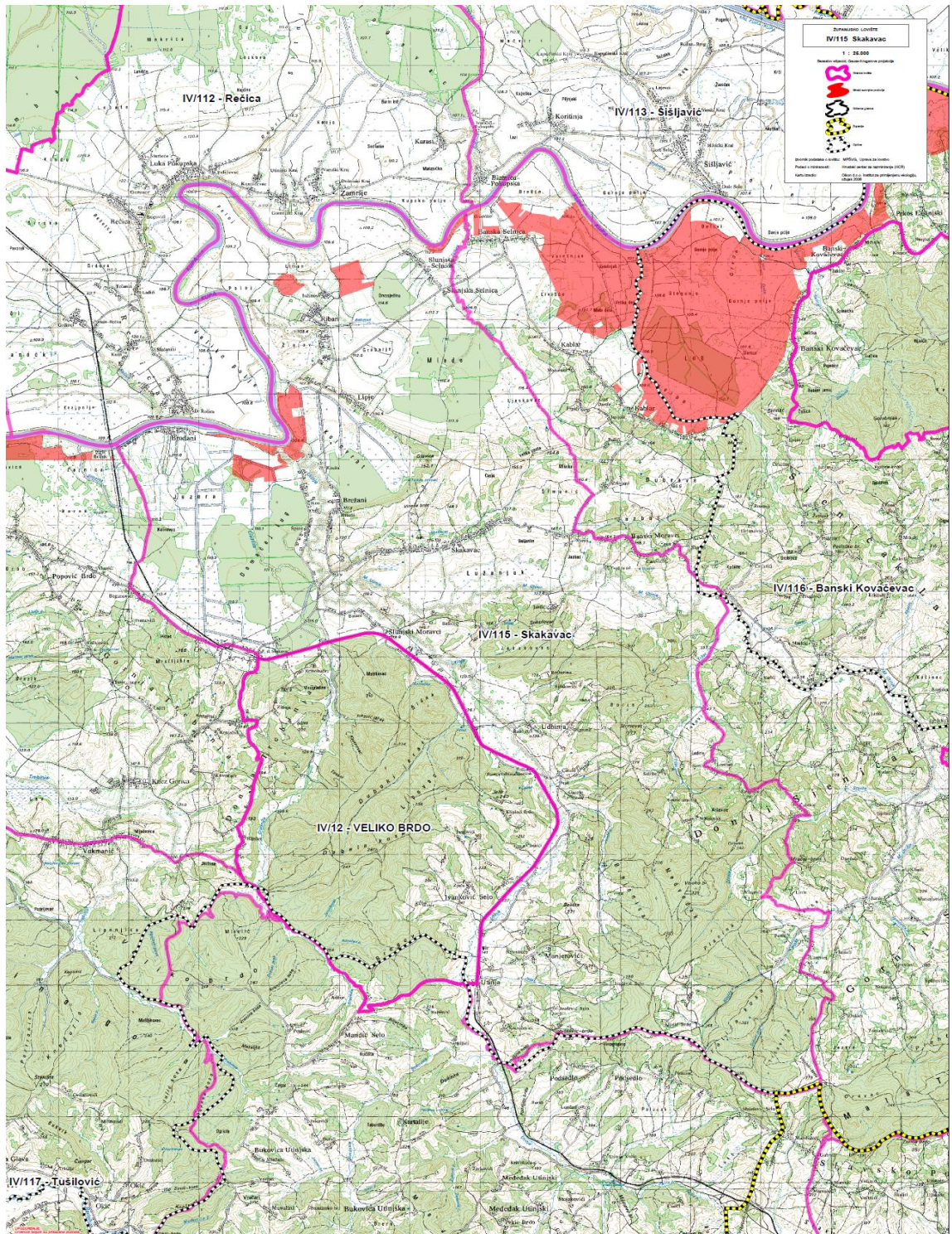
Patka divlja gluhara: 1188 - ostvareno

Liska crna: 370 - ostvareno

S obzirom na podatke iz lovne evidencije da su utrošene sve dodjeljene im markice za obilježavanje krupne divljači razvidno je da se odstrel divljači izvršava prema lovno gospodarskim osnovama. Uočeno je povećanje broja divljih svinja odnosno za njih je zatražen veći broj dodatnih markica. Nadalje, sitnom divljači se u nizinskim lovištima dobro gospodari jer se matični fondovi održavaju na razini broja jedinki iz osnova.

U nizinskim lovištima je nekada bilo više sitne divljači i njome se prvenstveno gospodarilo, dok je što zbog ratnih zbivanja i zbog manjeg interesa za poljoprivredu na ovim prostorima došlo do promjene u izgledu prirodnog staništa te su se livade i pašnjaci pretvorili u šikare i proširila se šuma. Stoga se ovdje pojavljuje divlja svinja kojom se danas gospodari. Posljednjih godina ulažu se napor te se unose fazani – gnjetlovi da bi se povećao fond. Lovačko društvo “Fazan” Tuškani lovozakupnik zajedničkog otvorenog lovišta broj: IV/109 Pokupje ima izgrađenu volijeru - prihvatilište za fazansku divljač, te se u lovište unose odrasli kljunovi. Uslijed ponovnog vraćanja tradicionalnom načinu poljoprivrede vraća se sitna divljač u lovišta te je tako u lovištima: IV/111 Orlovac, V/112 Rečica, IV/113 Šišljavić od lovova svakako interesantan lov na sitnu pernatu divljač. Inače je u nizinskim lovištima županije popularn lov na šljuke prolaznice s psima.

Nizinsko – brdska lovišta

Slika 9: Karta: Nizinsko – brdska lovišta (Izvor: Ministarstvo poljoprivrede)

Ova lovišta se nalaze na prostoru dvojakog reljefnog karaktera, prostiru se jednim dijelom kroz nizinu do 200 m nadmorske visine, a jednim dijelom su brdovita.

Na ukupnom teritoriju od 20.090 ha u vlastitim - državnim otvorenim lovištima glavna divljač su divlja svinja i srna obična. Vlastito - državno otvoreno lovište IV/12 Veliko brdo ima u lovištima prvenstveno krupnu divljač svinju i srnu. Ukupni matični fond za srnu i svinju posljednjih godina je ujednačen. Za lovišta IV/20 Crna Draga i IV/21 Kremešnica su u postupku potpisivanja ugovora s novim lovozakupnicima. U zajedničkim lovištima se osim uzgoju krupne divljači koja ovdje ima II. i III. bonitetni razred dosta pažnje pridaje i uzgoju sitne divljači te se ovdje kao glavnim vrstama gospodari i s fazanima, zečevima i trčkom.

Lovačko društvo „Lisica“ iz Skakavca koje gospodari lovištem IV/115 Skakavac u ograđenom dijelu lovišta ima uzgajalište zeca (dio obnove lovnog turizma, jer je sufinancirano od županije).

Na ukupnom teritoriju od 20.090 ha u nizinsko - brdskim lovištima je za 2012./2013. godinu ukupni matični fond (planirano/ostvareno) bio:

Srna obična: 404/401

Divlja svinja: 70/75

Zec obični: 159/146

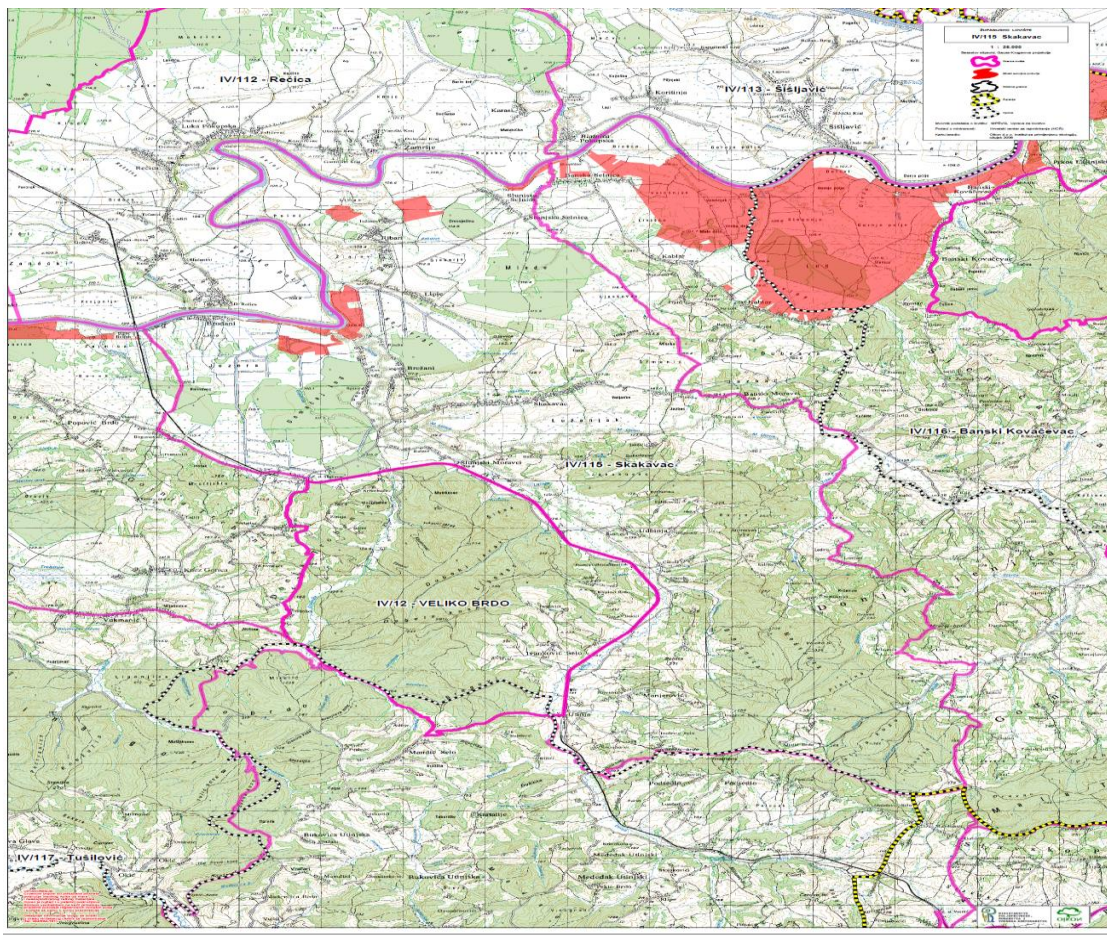
Fazan - gnjetlovi: 151/153

Trčka skvržulja: 30/26

Patka divlja gluhara: 20/20

Prepelica pućpura: 84/54

Brdska lovišta

Slika 10: Karta: Brdska lovišta (Izvor: Ministarstvo poljoprivrede)

Lovišta brdskog tipa na području Karlovačke županije nalaze se na krškom terenu. Reljef je razveden brojnim dolinama, uvalama, dragama. Prisutni su brojni izvori i potoci, a podzemni tokovi jednako su bogati kao na nadzemlju. Na ovim prostorima vlada kontinentalna klima. U nižim područjima ima šume hrasta kitnjaka i običnog graba te pitomog kestena, zatim prema višim područjima kitnjak s bekicom, dok u višim dijelovima raste bukva. Poljodjelstvo nije intenzivno, nema velikih kompleksa jednog posjednika, pa se izmjenjuju različite kulture u poljima, što je povoljno za sitnu divljač. Krupna i sitna divljač u lovištima uzgaja se metodom prirodnog uzgoja, bez posebnih zahvata i primjena tehnologije intenzivnog uzgoja. Ova lovišta bogata su krupnom i sitnom divljači. Bonitiranjem je utvrđen uglavnom za sva lovišta II bonitetni razred za srnu običnu i za divlju svinju. Tijekom seobe u lovištima se zadržava i prepelica pućpura, love se pretraživanjem s psom. Tijekom proljetne i jesenje seobe u lovištu se zadržava i šljuka bena. Velike seobe šljuke bene započinju već u listopadu. U proljeće se počinju

vraćati već početkom ožujka, pa sve do polovice travnja. Lovi ih se na jesenjem preletu ili pretraživanjem s psom.

U brdskim lovištima ima puno srneće divljači. Od Netretića (pokraj Karlovca) prema Sloveniji ima puno svinja i srneće divljači, a u Netretiću je u prolazu i jelen.

U ovim lovištima se održavaju skupni lovovi na svinje divlje. Sitnu divljač se lovi prigonom i pogonom s psima. U zajedničkom otvorenom lovištu IV/122 Duga Resa provodi se lov na zečeve, a zajednička otvorena lovišta Banski Kovačevac i Krašić imaju lovove na patke i komercijalni lov na svinje. Područje općine Rakovica bogato je lovnom divljači – liscama, srnama, zečevima, divljim svinjama, pernatom divljači – patkama, prepelicama, golubovima. Lovište IV/144 Cetingrad je dosta nepristupačno s dosta teškim terenom, graniči sa susjednom BiH, a obiluje divljim svinjama. Lovačko društvo “Lisica” Radatovići ima dugu povijest i bogatu tradiciju. U lovačkom društvu ima dosta članova iz R. Slovenije, gospodari se svinjom, srnom i zecom. Ministarstvu obrane RH 25. rujna 2011. godine povjereno je izvršavanje prava lova u vlastitom državnom lovištu IV/16 Eugen Kvaternik. Granica lovišta istovjetna je granici vojnog poligona Eugen Kvaternik - Slunj, a na terenu granicu predstavlja bodljikava žica. Površina lovišta opisana granicom iznosi 22.363 ha, od čega je sveukupnih lovnih površina 18.737 ha, pri čemu šume čine najveći dio pokrova zemljišta. Planirani matični fond za jelena je 140 grla, ostvareni 147, za srnu 386 planirani, a ostvareni 382 i svinju 180 grla planirani, a ostvareni 193 grla. Također u nekim lovištima obitava i smeđi medvjed s 38 jedinki te sitna divljač: zec sa matičnim fondom od 60 repova, fazani 10 kljunova, patke divlje–gluhare 24 kljuna.

Na području Lovnog ureda Slunj djeluje 6 lovačkih društava: LD “Sokol” Slunj, LD “Korana” Slunj, LD “Kuna” Cetingrad, LD “Medvjed” Rakovica, LD “Trčka” Cvitović, LD “Golub” Drežnik Grad koja u svojim lovištima gospodare srnom običnom, svinjom divljom, zecom običnim. Lovačko društvo “Korana” Slunj izgradilo je lovački dom u Slušnici, na izvoru Slunjčice gdje se održavaju lovno – sportske igre lovnog ureda Slunj. Lovište IV/22 - Petrova gora je vlastito državno otvoreno lovište kojim gospodare Hrvatske šume d.o.o sa matičnim fondom od 200 grla za srneću divljač i svinje 120 grla sa porastom prirasta kod obje vrste. Vrhunski lov na Petrovoj gori je lov na divlje svinje, gdje su mnogi veprovi ocijenjeni zlatnom medaljom, zatim na kapitalnoga srnjaka ili na šljuku u vrijeme jesenskoga preleta na rubnim dijelovima lovišta. U domu Muljava lovci se mogu smjestiti uz ponudu vrhunskih vina i specijaliteta od divljači. Zajedničko otvoreno lovište IV/103 Ribnik, površine 4.484 ha, smješteno je u sjeverozapadnom

dijelu Karlovačke županije do rijeke Kupe. Glavne vrste divljači koju se u zajedničkom otvorenom lovištu IV/103 Ribnik uzgaja, štiti i lovi su jelenska divljač koje ima u matičnom fondu oko 20 grla, srneće 100 grla, a svinje 20 grla. Jelen pri ustanovljenju lovišta nije bio uvršten kao stalna vrsta, no budući je tijekom cijele godine stalno prisutno petnaestak grla gospodarenje jelenom propisano je kao glavnom vrstom. Ovo je područje i rubni areal medvjeda, a u posljednje vrijeme tragove se zamjećuje na istom predjelu i tijekom cijele godine. U lovištima: IV/102 Jaškovo, IV/103 Ribnik, IV/105 Vivodina, IV/110 Dubovac, IV/116 Banski Kovačevac, IV/120 Netretić, IV/123 Družac, IV/125 Bosiljevo, IV/126 Zvečaj, IV/127, Belaj, IV/129 Generalski Stol, IV/130 Bosiljevo i drugim kao glavnim vrstama gospodari se osim s krupnom divljači i sa sitnom divljači. Na obalama Kupe gnjezde patke i liske, lovci provode ispuštanje žive sitne divljači u lovište; zec, trčka i fazan.

Na ukupnom teritoriju od 289.748 ha u brdskim lovištima je za 2012./2013. godinu ukupni matični fond (planirano/ostvareno) bio:

Srna obična: 3.041/3.013

Divlja svinja: 1.071/1132

Jelen obični: 326/341

Smeđi medvjed: 45

Zec obični: 1263/1123

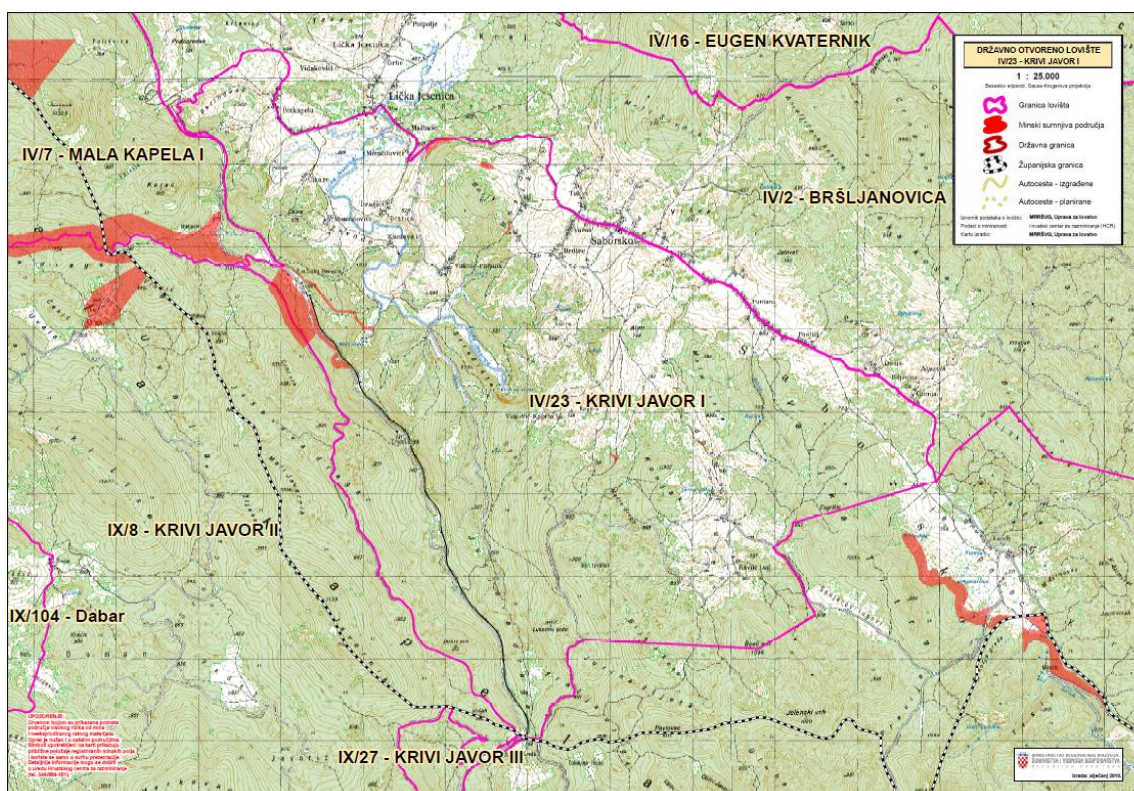
Fazan - gnjetlovi: 370/375

Trčka skvržulja: 114/79

Prepelica pućpura: 324/324

Brdsko – planinska lovišta

Slika 11: Karta - Brdsko – planinska lovišta (Izvor: Ministarstvo poljoprivrede)

Na ukupnom teritoriju od 16350 ha nalaze se tri državna lovišta.

Pod brdsko - planinskim područjima podrazumijevaju se područja čija nadmorska visina, nagib i vertikalna rasčlanjenost terena te njima uvjetovane pedološke, klimatske i druge prirodne osobitosti predstavljaju otežane uvjete za život i rad stanovnika, ali za divljač nije tako. Ovdje se jednako dobro gospodari sa srnom koja ima drugi bonitetni razred, jelenom i svinjom divljom. Sva tri lovišta su vlastita državna lovišta, otvorenog tipa, i u zakupu su. Odstrel je vršen u skladu s lovnogospodarskim osnovama. Za lovište IV/19 Mala Javornica zatražen je dodatni broj markica zbog povećanog broja svinja. U lovištu IV/23 Krivi Javor I kao sporedna vrsta obitava i jelen obični sa matičnim fondom od 10 grla. Ovdje obitava i smeđi medvjed kojim se gospodari prema planu gospodarenja te se odstreljuje u skladu sa kvotama.

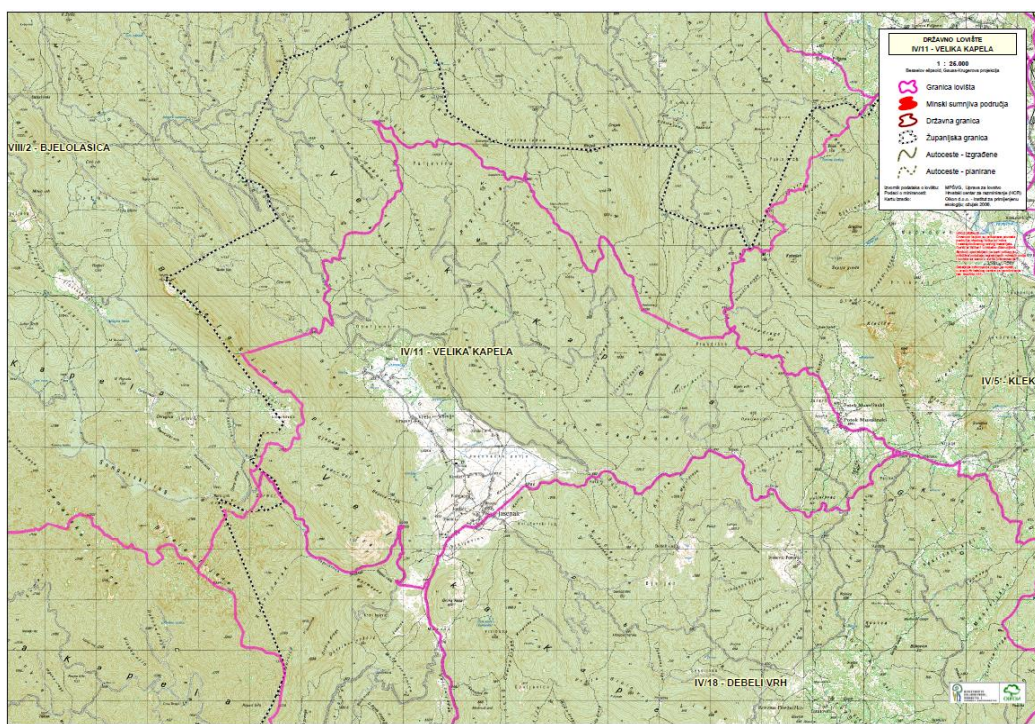
Na ukupnom teritoriju od 16.350 ha u brdsko - planinskim lovištima je za 2012./2013. godinu ukupni matični fond (planirano/ostvareno) bio:

Srna obična: 266/266

Divlja svinja: 118/118

Jelen obični: 20/20

Planinska lovišta

Slika 12: Karta - Planinska lovišta (Izvor: Ministarstvo poljoprivrede)

Ovo otvoreno državno lovište je smješteno u najistočnijem dijelu Gorskog kotara (Općina Ogulin). U lovištu se susreću medvjed, vuk, ris, jelen, srna obična i divlja svinja. Odstrel je vršen u skladu sa lovnogospodarskim osnovama.

Na ukupnom teritoriju od 5.398 ha u planinskim lovištima je za 2012./2013. godinu ukupni matični fond (planirano/ostvareno) bio:

Srna obična: 56/56

Divlja svinja: 40/40

Jelen obični: 22/22

Smeđi medvjed: 24

3.3. Prihrana, lovno - gospodarski i lovno - tehnički objekti u lovištima Karlovačke županije

Prihrana divljači vrši se izlaganjem hrane prvenstveno u posebno uređena hranilišta sukladno Lovnogospodarskim osnovama. U lovištima su u svrhu zimske prihrane divljači izgrađeni brojni lovno-gospodarski objekti: hranilišta za visoku divljač, hranilišta za

nisku divljač, pojilišta i solišta kao i lovno tehnički objekti. Sjetva poljoprivrednih kultura obavlja se svake godine.

Tablica 5: Zbirna prihrana u lovištima - lovna godina 2012./13.

	Planirano kg	Ostvareno kg
Koncentrat	366	499
Meso	2.800	300
Silaža	2.090	2.220
Sočna	281.265	157.786
Sol i mineralni dodaci	14.792	8.807
Voluminozna	85.685	49.006
Zrnata	714.756	388.970
Ukupno	1.101.748	607.588

Kako divljač ne bi odlazila u naseljena područja te kako bi se izbjegla opasnost da divljač strada u prometu brine se za nju putem remiza što znači da se sije i sadi kukuruz, blitva, krumpir, djetelina i slično u blizini njenog prirodnog staništa. Ova prihrana ima za cilj i sprečavanje, odnosno umanjivanje štete koje divljač može činiti na poljoprivrednim i šumskim kulturama te zadržavanje divljači na površinama lovišta.

Slika 13.: Neke od obrađenih površina u lovištu - IV/7 Mala kapela I
(Izvor: <http://www.jelen-mala-kapela.hr/loviste.html>)

Velik dio lovišta na prostoru županije je tijekom domovinskog rata devastiran te je osim što je jako smanjen fond divljači, najveći broj lovno tehničkih objekata uništen i zapušten. Nakon oslobođenja i povratka lovaca u svoje domove prišlo se obnavljanju istih.

3.4. Štete od divljači i na divljači na području Karlovačke županije

Govoreći o štetama razlikujemo mogućnost nastanka dvije vrste šteta: štete od divljači u lovištu i štete koja je načinjena na divljači.

Na području županije bilo je šteta na poljoprivrednim kulturama i to prvenstveno od divljih svinja na povrtlarskim kulturama krumpiru, zelju te na žitaricama. Zadnjih godina lovoovlaštenici imaju osigurana lovišta od šteta na divljači i od divljači kod osiguravajućih društava.

Glavni uzrok otpada kod krupnih vrsta divljači je u prvom redu stradavanje od zaštićenih krupnih predatora vuka i risa, koji su prisutni u više lovišta, zatim stradavanje uslijed nepovoljnih životnih uvjeta dubokog snijega, poplava, hladnoće, također i stradanje na cestama i od poljoprivredne mehanizacije. Kod sitne divljači glavni uzrok otpada je veliki broj zaštićenih i nezaštićenih predatora, nepovoljni klimatski uvjeti, kasni mrazovi i duboki snijeg.

Obzirom na intenzitet stradavanja, ovo područje se svrstava u srednje problematična područja. Od svih stradalih divljih životinja najviše je bilo srneće divljači i to većinom ženke, zatim svinja, dok su ostale vrste zastupljene u manjem broju. Tijekom 2013. godine u PU Karlovačkoj evidentirali su gotovo 300 slučajeva naleta vozilima na divlje životinje.

3.5. Trofeji u lovištima Karlovačke županije

Povodom 15. obljetnice lovačkog saveza Karlovačke županije 2010. godine održana je izložba na kojoj su izloženi trofeji koje su stečeni tijekom prijašnjih godina u lovištima županije.

Tablica 6: Trofeji divljači Karlovačke županije

	Nagrađeno medaljom			nena građ	ukupno
	Zlatna	Srebrna	Brončana		
Rogovlje običnog jelena	1	4	9	0	14
Rogovlje srnjaka	12	40	91	16	159
Kljove vepra	27	32	39	0	98
Lubanja divlje mačke	0	2	5	0	7
Krznno divlje mačke	0	0	0	2	2
Lubanja čaglja	0	0	1	0	1
Lubanja jazavca	0	0	1	0	1
Sveukupno	40	78	146	18	282

Zlatna medalja: rogovlje jelena običnog - lovište broj IV/5 Klek, godina odstrela 2008. - lovac: Dubravko Vuković sa 223,57 točaka, a ostale zlatne medalje - rogovlje srnjaka i kljove vepra su ostvarene u raznim lovištima županije. Tim povodom izrađene su prigodne značke te je izdana prigodna poštanska omotnica i žig.

3.6. Povijest organiziranog lovstva u Karlovačkoj županiji

Može se reći da je prvo organiziranje lovaca u Karlovcu i općenito organizirani lov u Karlovačkoj županiji vezan za 1924. godinu jer je te godine osnovano lovačko društvo „Karlovac“. Upisnina je iznosila 100, a godišnja članarina 200 dinara. Lovačko društvo „Klek“ Ogulin svoju organiziranu aktivnost bilježi od 1924. godine. Nadalje, 1925. godine osnovano je društvo „Zec“, kasnije preimenovano u „Šljuka“ na području Barilovića.

Slika 14: Lovna karta iz 1920. godine (Izvor: Petnaesta godišnjica lovačkog saveza Karlovačke županije 2010., Lovački savez Karlovačke županije)

U tadašnjem savezu lovačkih društava za Hrvatsku i Slavoniju u Zagrebu članice su bila i ova dva društva iz Karlovca. Tridesetih godina osnovana je i streljačka družina u Karlovcu, koja je bila vrlo uspješna na natjecanjima.

Tijekom drugog svjetskog rata dolazi do prekida rada društava, ali je već 1945. godine obnovljeno društvo „Karlovac“.

Osnivaju se i lovačka društva „Orao“, „Krnjak“, „Zec“, „Rečica“ i „Draganići“, a nešto kasnije društvo „Karlovac“ djeluje kroz samostalna društva „Dubovac“, „Karlovac“, „Vinica“ i „Orlovac“. U to vrijeme bio je to isključivo sportski lov, dok u šezdesetim godinama dolazi do komercijalizacije lova i razvoja lovnog turizma. Lovna društva djeluju kroz savez lovačkih društava za općine Karlovac, Ozalj, Vojnić i Vrginmost.

Tijekom domovinskog rata lovstvo je pretrpjelo velike štete i devastacije lovišta, a lovci na okupiranim područjima su morali napustiti svoje domove, pa tako i lovišta na kojima su djelovali. Velikim radom i trudom te štete su do današnjeg dana uspjeli nadoknaditi.

Nakon istupanja Hrvatskog lovačkog saveza 1991. godine iz Lovnačkog saveza Jugoslavije pristupa se CIC-u (Međunarodno vijeće za lov i zaštitu divljači) i osnivaju se županijski lovački savezi. Tako je 21.04.1995. godine u Registar udruga RH upisan i Savez lovačkih društava županije Karlovačke. Zatim su na nivou saveza formirani lovni uredi: Lovni ured Karlovac, Lovni ured Ozalj, Lovni ured Duga Resa, Lovni ured Ogulin preko kojih su lovačka društva sa područja Karlovačke županije članice ovoga saveza.

Dana 26.03.1997. godine održano je nadmetanje za zakup zajedničkih lovišta u županiji Karlovačkoj. Prisustvuje se lovačkim sajmovima kako bi se predstavio lovni potencijal u karlovačkoj županiji, radi se i na međunarodnoj suradnji poglavito s lovačkim društvima iz Slovenije te je tako potpisan i sporazum o suradnji s ZLD „Bela Krajina“ - Slovenija. Savez nadalje vrši izobrazbu lovaca i lovočuvara, surađuje s kinološkim društvima i razvija lovnu kinologiju.

Također se osniva i lovni ured Slunj koji okuplja lovačka društva iz okolice Slunja: LD „Medvjed“ Rakovica, LD „Kuna“ Cetingrad, LD „Korana“ Slunj, LD „Golub“ Drežnikgrad. Godine 1995. savez organizira županijsko natjecanje u streljaštvu u disciplini trap na streljani M-90.

Godine 2003. potpisan je sporazum o suradnji s lovcima sa Unsko - Sanskog kantona u BiH.

U suradnji s Karlovačkom županijom dogovoreno je da se sredstva od lovozakupnina koja se vraćaju članicama saveza koriste za nabavu sitne divljači i popunjavanje lovišta.

Održavaju se brojne manifestacije, obilježava dan Sv. Huberta i radi na promociji lovstva kao turističke djelatnosti. Povodom desete godišnjice rada saveza 2005. godine, LS Karlovačke županije preuzima prostor u Karlovcu za rad Saveza. Informatičkim sustavom povezuju se županijske članice Saveza s HLS-om. Kontinuirano se vrši izobrazba lovaca, lovočuvara i ocjenjivača trofeja divljači.

U suradnji s Veleučilištem u Karlovcu – Odjel lovstva održavaju se predavanja i radionice za lovce.

Lovački savez Karlovačke županije:

U HLS Karlovačke županije kroz lovačka društva danas je učlanjeno 2.700 lovaca koji predano rade na zaštiti divljači i njihovog staništa.

Lovačka društva u Karlovačkoj županiji su:

LD „Vepar“ Josipdol, LD „Medvjed“ Rakovica, LD „Klek“ Ogulin, LD „Ogulin“ Ogulin, LU „Vepar“ Poloj, LU „HRVI hrvatski sokol“ Zagreb, LD „Kuna“ Drežnica, LD „Kuna“ Saborsko, LD „Fazan“ Ozalj, LD „Jazavac“ Jaškovo, LD „Srnjak“ Ribnik, LD „Trčka“ Žakanje, LD „Kuna“ Vivodina, LD „Zec“ Vrhovac, LD „Draganić“ Draganić, LD „Brusnik“ Draganić, LD „Fazan“ Tuškani, LD „Dubovac“ Karlovac, LD „Orlovac“ Karlovac, LD „Rečica“ Rečica, LD „Zec“ Šišljavić, LU „Karlovac“ Karlovac, LD „Lisica“ Skakavac, LD „Fazan“ Banski Kovačevac, LD „Srnjak“ Vukmanić, LD „Vepar“ Krnjak, LD „Srnjak“ Netretić, LD „Šljuka“ Prilišće, LD „Duga Resa“ Duga Resa, LD „Družac“ Bosiljevo, LD „HVIDR-a Vuk“ Generalski Stol, LD „Gaj“ Zvečaj, LD „Belaj“, LD „Brezetina“, LD „Generalski Stol“, LD „Sokol“ Perjasica, LD „Srnjak“ Tounj, LD „Vepar“ Josipdol, LD „Trčka“ Cvitović, LD „Korana“ Slunj, LD „Kuna“ Cetingrad, LD „Golub“ Drežnik Grad, LD „Lisica“ Radatovići, LD „Šljuka“ Lasinja.

Članice Saveza u kojima se ova društva okupljaju su:

Lovni ured Karlovac, Lovni ured Duga Resa, Lovni ured Ozalj, Lovni ured Slunj i Lovni ured Ogulin.

3.7. Aktualna zbivanja po pitanju lovstva u Karlovačkoj županiji

Dana 26.01.2014. god. Lovačko društvo Generalski Stol organiziralo je prvi „Generalski lov u Generalskom Stolu“. Ovaj kraj je vezan uz generale, pa se tako rodila i ideja o održavanju lova za članove Hrvatskog generalskog zbora, koji je kao prvi ovakove vrste organiziran u Republici Hrvatskoj.

Uz hrvatske generale u lovu su sudjelovali domaći lovci, a uveličali su ga i Anton Vrščaj, predsjednik Zveze lovskih družina Bele Krajine te ujedno i predsjednik CIC Koordinacije za srednju i jugoistočnu Europu, Vinko Pavlič, predsjednik Lovačkog saveza karlovačke županije, kao i Robert Gorišek, tajnik istog saveza. U prvom „Generalskom lovu u Generalskom Stolu“ sudjelovali su ili bili samo gosti: general zbora Pavao Miljavac, general pukovnik Krešimir Čosić, general bojnik Josip Stojković, general bojnik Ljubo Česić-Rojs, general bojnik Ivan Tolj, general bojnik Miljenko Galić, general bojnik Josip Štimac, brigadni general Željko Dobranović, brigadni general Blago Dujmović, brigadni general Vinko Štefanek, brigadni general Vlado Bagarić i brigadni general Ilija Maričić, kao i među ostalim uzvancima i brigadir Dubravko Halovanić, pukovnik Ivo Benić te bojnik Damir Trgovčić.

3.8. Lovnokinološke manifestacije u 2014. u Karlovačkoj županiji

Na sastanku povjerenstva za lovnu kinologiju i lovnokinoloških sudaca održanom 29.01.2014. u Karlovcu donešen je plan održavanja lovnokinoloških manifestacija za Karlovačku županiju u 2014. godini.

1. Ispit u radu na krvnom tragu 10.05.2014. domaćin LD „Lisica“ Skakavac
2. IPO goniča i ocjena eksterijera 20.09.2014. domaćin LD „Golub“ Drežnik Grad
3. Utakmica u radu na divlju svinju 27.09.2014. domaćin LD „Srtnjak“ Netretić
4. IPO ptičara i ocjena eksterijera 04.10.2014. domaćin LD „Zec“ Šišljavić
5. IPO goniča i ocjena eksterijera 11.10.2014. domaćin LD „Vepar“ Josipdol
6. IPO goniča i ocjena eksterijera 18.10.2014. domaćin LD „Družac“ Bosiljevo
7. IPO goniča i ocjena eksterijera 25.10.2014. domaćin LD „Srtnjak“ Vukmanić

3.9. Zakup lovišta u Karlovačkoj županiji

Na temelju članka 29., stavka 3. Zakona o lovstvu (NN 140/05, 75/09) Karlovačka županija raspisuje javni natječaj za davanje u zakup zajedničkih lovišta na području Karlovačke županije, a provodi ih komisija koju osniva i njene članove imenuje upravni odjel za poljoprivredu, šumarstvo i turizam.

Sukladno Zakonu o lovstvu, zajednička lovišta daju se u zakup na 10 lovnih godina.

Karlovačka županija donosi i provodi odluke iz njene nadležnosti, te vrši kontinuiranu skrb o zaštiti lovišta na području županijskog teritorija te divljači i njezinog okoliša.

Županija pomaže svim lovačkim udrugama iz dijela sredstava lovozakupnine koja su namijenjena vlasnicima zemljišta, ta sredstva koja se ne iskoriste u tekućoj godini vraćaju se preko saveza i udruga direktno zakupnicima lovišta koji su ih uplatili s isključivom namjenom da se iskoriste za lovište i unapređenje lovstva. Tu pripadaju i lovno streljaštvo i rogisti, proslave Svetog Huberta i sve lovačke manifestacije.

Prema izvješću upravnog odjela za poljoprivredu, šumarstvo i turizam Karlovačke županije u 2013. godini utrošena su ukupna sredstva u iznosu od 1.108.239,00 kn, koja su podijeljena dijelom direktno lovozakupnicima, za sufinanciranje troškova projekta izgradnje i opremanja fazanerije te za druge potrebe po pitanju lovstva.

4. ZAKLJUČAK

U Karlovačkoj županiji postoje dobri prirodni uvjeti za obitavanje divljači. Prevladavaju šumska staništa sa 68% ukupne površine, brojni su pašnjaci, vodene površine, a klima ima obilježja umjerene kontinentalne i planinske klime. Glavni cilj gospodarenja lovištima i divljači je održivi razvoj lovnoga turizma i očuvanje staništa. Divljač se u pravilu uzgaja u otvorenim lovištima prirodnim načinom. Prema obrađenom i u ovom radu prikazanom fondu divljači iz 2012./13. godine zaključujemo da je brojno stanje divljači, odnosno matični fond na zadovoljavajućoj razini. Uočen je trend povećanja broja divljih svinja, što se primjećuje u cijeloj Europi. S obzirom na povoljne prirodne uvjete za obitavanje i gospodarenje divljači u planu je izrada Strategije lovnog i ribolovnog turizma koja bi trebala biti okosnica za dalje smjernice razvoja ove dvije znanstvene, gospodarske i turističke grane.

5. POPIS LITERATURE

1. Anonimus (2005.): Zakon o lovstvu (Narodne novine, broj: 140/05.,75/09., 14/14)
2. Anonimus (2006a.): Stručna podloga za bonitiranje i utvrđivanje lovnoproduktivnih površina u lovištima Republike Hrvatske (Narodne novine, broj: 40/06)
3. Anonimus (2006b.): Pravilnik o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači (Narodne novine, broj: 40/06, NN 92/08, 39/11, 41/13)
4. Anonimus (2006c.): Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja središnje lovne evidencije (Narodne novine, broj: 067/06)
5. Anonimus (2011.): Izvješće o stanju populacije vuka u Hrvatskoj u 2011. godini (Državni zavod za zaštitu prirode)
6. Anonimus (2010.): Petnaesta godišnjica lovačkog saveza Karlovačke županije 2010, Lovački savez Karlovačke županije. Karlovac
7. Grubešić, M. (2006.): Uzgojna područja za jelena, divokozu i divlju svinju na području Republike Hrvatske, Šumarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Zagreb
8. Mustapić, Z. (ur.) (2004.): Lovstvo, Hrvatski lovački savez. Zagreb
9. Sertić, D. (2008.): Uzgoj krupne divljači i uređivanje lovišta. Veleučilište u Karlovcu, Karlovac.
10. <http://lovistarh.mps.hr/lovstvo/Lovista.aspx>
11. <http://www.lskz.hr>
12. <http://www.hls.com.hr>
13. <http://www.kazup.hr>
14. <http://www.karlovac-nature.hr>
15. <http://www.hcr.hr/hr/index.asp>
16. <http://www.oikon.hr/maps/showmap.html>

6. SAŽETAK

Na području Karlovačke županije ustanovljeno je 76 lovišta, od čega 22 vlastitih lovišta (državna – vlasništvo RH) i 54 zajedničkih lovišta (na zemljištima raznih vlasnika). Isto tako, županija broji 75 lovišta otvorenog tipa i 1 uzgajalište divljači (uzgajalište divljači IV/15 Draganići). Ima 12 nizinskih lovišta, 16 nizinsko - brdskih, 54 brdska, 3 brdsko - planinska i 1 planinsko lovište, dakle ima najviše brdskih lovišta iznad 200 m nadmorske visine. Ovdje postoje dobri prirodni uvjeti za obitavanje raznih životinja pa tako i lovne divljači, prevladavaju šumska staništa sa 68% ukupne površine, brojni su pašnjaci, vodene površine, a klima ima obilježja umjerene kontinentalne i planinske klime. Postoji duga tradicija organiziranog lovstva, fond divljači je vrlo stabilan. Matični fond planirani/ostvareni za 2012/2013. godinu je bio za jelena običnog 368/383 grla, njime se gospodari kao jednom od glavnih vrsta divljači u nekoliko lovišta, srnu običnu 4.657/4.612, a ima je gotovo u svim karlovačkim lovištima, svinju divlju 1.467/1.553. Iako je divlja svinja posljednjih godina u ekspanziji u 2013. godini je došlo do poplave, stoga su zabilježena velika stradavanja ove vrste naročito na pomlatku. Za smeđeg medvjeda procijenjeno brojno stanje iznosi 160 jedinki, a obitava u državnim brdskim i brdsko - planinskim lovištima. Od sitne divljači gospodari se sa zecom običnim, fazanom, trčkom skvržuljom iako je brojno stanje trčke u stalnom padu. Prepelica pućpura je prolaznica, kao i šljuka bena, dok se divlja patka gluhara i liska crna uzgaja u relativno visokom broju zbog obilja vodotokova, a posebice pačarnika u Šumbaru. S obzirom na povoljne prirodne uvjete za obitavanje i gospodarenje divljači u planu je izrada Strategije lovnog i ribolovnog turizma koja bi trebala biti okosnica za dalje smjernice razvoja ove dvije znanstvene, gospodarske i turističke grane.

KLJUČNE RIJEČI: lovišta, gospodarenje, divljač, matični fond, Karlovačka županija

7. SUMMARY

There are 76 hunting grounds established in region of Karlovac county, of which 22 are own hunting grounds (state hunting grounds – owned by the Republic Croatia) and 54 common hunting grounds (established on property owned by different owners). There are 75 open hunting grounds in Karlovac county and 1 game breeding site (game breeding site IV/15 Draganići). There are 12 lowland hunting grounds, 16 lowland - highland, 54 highland, 3 highland - mountainous and 1 mountainous hunting ground, therefore there are mostly highland hunting grounds above 200m altitude. Here are good natural conditions for habitation of various animals including game, forest habitat prevails with 68% of total area, there are numerous grasslands, water surfaces, and the climate has features of moderate continental and mountain climate. There is a long tradition of organized hunting and the game number is very stable. The main game number planned/achieved for year 2012/2013. was 368/383 for reed deer. It is managed as one of the major game species in several hunting areas. For roe deer it was 4.657/4.612, which can be found in almost every hunting ground in county. For wild boars it was 1.467/1.553 units. Even though the wild boars is in an expansion in last few years, flood occurred in 2013., therefore big casualties of this species were registered, especially of the youth. There is estimated unit number of 160 units for brown bear, which habitats in highland and highland-mountainous hunting grounds. It is managed with small game: brown hare, pheasant and gray partridge, even though the unit number of partridge is in steady decline. Common quail is pipeline, eurasian woodcock also, while wild mallard and common coot are grown in relatively high numbers because of the abundance of waterways, especially duck ponds in Šumbar. Considering all this, the Strategies of hunting and fishing tourism.

KEY WORDS: hunting grounds, managing, game, game number, Karlovac county

8. POPIS TABLICA

1. Tablica 1: Udio površine pojedinih klasa CLC na području Karlovačke županije (Izvor podataka: AZO – CLC).....	4
2. Tablica 2: Stanišni tipovi na području na kojem se nalaze lovišta Karlovačke županije (Izvor: Oikon - Kartiranje staništa Republike Hrvatske).....	6
3. Tablica 3: Zaštićena područja Karlovačke županije (Izvor: web stranice Natura viva).....	10
4. Tablica 4: Lovišta Karlovačke županije.....	13
5. Tablica 5: Zbirna prihrana u lovištima - lovna godina 2012./13.....	42
6. Tablica 6: Trofeje divljači Karlovačke županije.....	44

9. POPIS SLIKA

Slika 1: Karta Karlovačke županije (Izvor: Lovački savez Karlovačke županije).....	3
Slika 2: Karta pokrova zemljišta prema CLC (Corine Land Cover) klasifikaciji (Izvor: http://www.karlovac-nature.hr/Karlovac_media/Karlovačka_zupanija_podloga.pdf).....	5
Slika 3: Karta krajobraznih jedinica Karlovačke županije (Izvor: http://www.karlovac-nature.hr/Karlovac_media/Karlovačka_zupanija_podloga.pdf).....	9
Slika 4 : Karta minski sumnjivih područja (Izvor: http://www.hcr.hr/hr/minSituac.asp).....	11
Slika 5: Karta lovišta Karlovačke županije - isječak iz karte lovišta Republike Hrvatske (Izvor: Ministarstvo poljoprivrede).....	12
Slika 6: Uzgajalište zeca običnog u Skakavcu (Izvor: http://www.karlovac.hr/news.aspx?newsID=504&pageID=1).....	28
Slika 7: Akcija čišćenja lovišta od krupnog otpada (Izvor: http://www.ldklek-ogulin.hr/zastita_priode_i_okolisa.php).....	31
Slika 8: Karta - Nizinska lovišta (Izvor: Ministarstvo poljoprivrede).....	32
Slika 9: Karta: Nizinsko – brdska lovišta (Izvor: Ministarstvo poljoprivrede).....	35
Slika 10: Karta: Brdska lovišta (Izvor: Ministarstvo poljoprivrede).....	37
Slika 11: Karta - Brdsko – planinska lovišta (Izvor: Ministarstvo poljoprivrede).....	40
Slika 12: Karta - Planinska lovišta (Izvor: Ministarstvo poljoprivrede).....	41
Slika 13: Neke od obrađenih površina u lovištu - IV/7 Mala kapela I (Izvor: http://www.jelen-mala-kapela.hr/loviste.html).....	42
Slika 14: Lovna karta iz 1920. godine (Izvor: Anonimus, 2010).....	44

10. POPIS GRAFIKONA

Grafikon 1: Tipovi lovišta s obzirom na otvorenost prostora.....	19
Grafikon 2: Lovišta s obzirom na uvjete u kojima divljač obitava.....	21
Grafikon 3: Udio zemljišta i voda na ukupnoj lovnoj površini.....	24
Grafikon 4: Broj lovišta s obzirom na vlasnika zemljišta.....	25
Grafikon 5: Udio vlasnika zemljišta u ukupnim površinama lovišta.....	25
Grafikon 6: Oblici stečenog prava lova.....	25

TEMELJNA DOKUMENTACIJSKA KARTICA

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Poljoprivredni fakultet u Osijeku

Sveučilišni diplomski studij Zootehnika, smjer Lovstvo i pčelarstvo

Diplomski rad

GOSPODARENJE LOVIŠTIMA NA PODRUČJU KARLOVAČKE ŽUPANIJE

Ljiljana Tvrđinić

Sažetak

Na području Karlovačke županije ustanovljeno je 76 lovišta, od čega 22 vlastitih lovišta (državna – vlasništvo RH) i 54 zajedničkih lovišta (na zemljištima raznih vlasnika). Isto tako, županija broji 75 lovišta otvorenog tipa i 1 uzgajalište divljači (uzgajalište divljači IV/15 Draganići). Ima 12 nizinskih lovišta, 16 nizinsko - brdskih, 54 brdska, 3 brdsko - planinska i 1 planinsko lovište, dakle ima najviše brdskih lovišta iznad 200 m nadmorske visine. Ovdje postoje dobri prirodni uvjeti za obitavanje raznih životinja pa tako i lovne divljači, prevladavaju šumska staništa sa 68% ukupne površine, brojni su pašnjaci, vodene površine, a klima ima obilježja umjerene kontinentalne i planinske klime. Postoji duga tradicija organiziranog lovstva, fond divljači je vrlo stabilan. Matični fond planirani/ostvareni za 2012/2013. godinu je bio za jelena običnog 368/383 grla, njime se gospodari kao jednom od glavnih vrsta divljači u nekoliko lovišta, srnu običnu 4.657/4.612, a ima je gotovo u svim karlovačkim lovištima, svinju divlju 1.467/1.553. Iako je divlja svinja posljednjih godina u ekspanziji u 2013. godini je došlo do poplave, stoga su zabilježena velika stradanja ove vrste naročito na pomlatku. Za smeđeg medvjeda procijenjeno brojno stanje iznosi 160 jedinki, a obitava u državnim brdskim i brdsko - planinskim lovištima. Od sitne divljači gospodari se sa zecom običnim, fazanom, trčkom skvržuljom iako je brojno stanje trčke u stalnom padu. Prepelica pućpura je prolaznica, kao i šljuka bena, dok se divlja patka gluhara i liska crna uzgaja u relativno visokom broju zbog obilja vodotokova, a posebice pačarnika u Šumbaru. S obzirom na povoljne prirodne uvjete za obitavanje i gospodarenje divljači u planu je izrada Strategije lovnog i ribolovnog turizma koja bi trebala biti okosnica za dalje smjernice razvoja ove dvije znanstvene, gospodarske i turističke grane.

Rad je izrađen pri: Poljoprivredni fakultet u Osijeku

Mentor: prof. dr. sc. Tihomir Florijančić

Broj stranica: 55

Broj grafikona i slika: 6 i 14

Broj tablica: 6

Broj literaturnih navoda: 16

Jezik izvornika: hrvatski

Ključne riječi: lovišta, gospodarenje, divljač, matični fond, Karlovačka županija

Datum obrane:

Stručno povjerenstvo za obranu:

1. doc.dr.sc. Siniša Ozimec – predsjednik

2. prof. dr. sc. Tihomir Florijančić – mentor

3. doc. dr. sc. Ivica Bošković – član

Rad je pohranjen u: Knjižnica Poljoprivrednog fakulteta u Osijeku, Sveučilištu u Osijeku, Kralja Petra Svačića 1d

BASIC DOCUMENTATION CARD

Josip Juraj Strossmayer University of Osijek

Graduate thesis

Faculty of Agriculture

University Graduate Studies Zootechnic, course Hunting and Beekeeping

HUNTING GROUNDS MANAGEMENT OF KARLOVAC COUNTY

Ljiljana Tvrđinić

Abstract

There are 76 hunting grounds established in region of Karlovac county, of which 22 are own hunting grounds (state hunting grounds – owned by the Republic Croatia) and 54 common hunting grounds (established on property owned by different owners). There are 75 open hunting grounds in Karlovac county and 1 game breeding site (game breeding site IV/15 Draganići). There are 12 lowland hunting grounds, 16 lowland - highland, 54 highland, 3 highland - mountainous and 1 mountainous hunting ground, therefore there are mostly highland hunting grounds above 200m altitude. Here are good natural conditions for habitation of various animals including game, forest habitat prevails with 68% of total area, there are numerous grasslands, water surfaces, and the climate has features of moderate continental and mountain climate. There is a long tradition of organized hunting and the game number is very stable. The main game number planned/achieved for year 2012/2013. was 368/383 for reed deer. It is managed as one of the major game species in several hunting areas. For roe deer it was 4.657/4.612, which can be found in almost every hunting ground in county. For wild boars it was 1.467/1.553 units. Even though the wild boars is in an expansion in last few years, flood occurred in 2013., therefore big casualties of this species were registered, especially of the youth. There is estimated unit number of 160 units for brown bear, which habitats in highland and highland-mountainous hunting grounds. It is managed with small game: brown hare, pheasant and gray partridge, even though the unit number of partridge is in steady decline. Common quail is pipeline, eurasian woodcock also, while wild mallard and common coot are grown in relatively high numbers because of the abundance of waterways, especially duck ponds in Šumbar. Considering all this, the Strategies of hunting and fishing tourism.

Thesis performed at: Faculty of Agriculture in Osijek

Mentor: prof. dr. sc. Tihomir Florijančić

Number of pages: 55

Number of figures: 6 i 14

Number of tables: 6

Number of references: 16

Original in: Croatian

Key words: hunting grounds, managing, game, game number, Karlovac county

Thesis defended on date:

Reviewers:

1. doc.dr.sc. Siniša Ozimec – president

2. prof.dr.sc. Tihomir Florijančić – mentor

3. doc.dr.sc. Ivica Bošković – member

Thesis deposited at: Library, Faculty of Agriculture in Osijek, Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Kralja Petra Svačića 1d.